National Library 56253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A ON4
I.

National Library
Bibliothèque Nationale
OCT 23 1985
NEWSPAPER DIVISION
VISION DES JOURNAUX

B103/c/7/2

VABA EESTLANE

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

Second class mail registration number — 1089.

ILMUE IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

Nr. 76 (3189) XXXIV aastakäik | Neljapäeval, 10. oktoobril 1985 — Thursday, October 10, 1985 | Üksiknumbri hind 70 senti

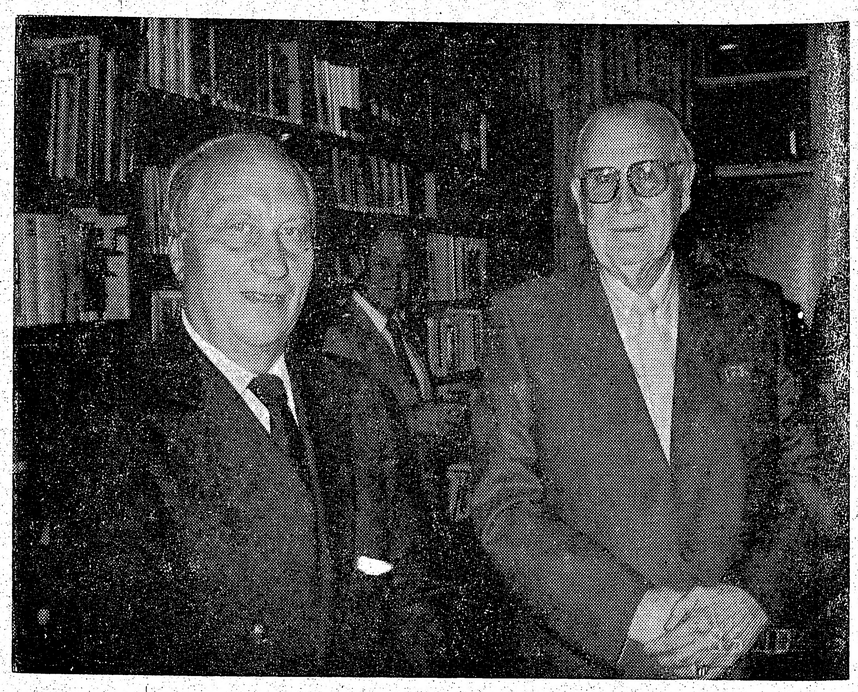

Toronto Eesti Ühispangas toimus presidentide vahetus. Senine president Villem Noolandi (paremal) andis oma ametikoha üle senisele abiesimehele Karl Randlaidile.

Karl Randlaid Eesti Ühispanga esimeheks

Eesti rahaasutuse edukas tegevus jatkub käesoleval aastal

Toronto Eesti Ühispanga ärilist tegevust iseloomustavad arvud kolmveerand aasta lõpul kinnitavad, et pank on käesoleval aastal jätkanud edukalt oma tegevust. Panga tegevuse kohta andis eesti ajakirjandusele informatsiooni panga juhatuse uus esimees K. Randlaid, kes ühtlasi valgustas lähemalt ka neid muudatusi, mis on toimunud viimasel ajal panga juhtivate organite koosseisudes. Nagu selgub sellest informatsioonist, lahkus septembrikuu lõpul tervislikel põhjustel oma kohalt panga juhatuse esimees Villem Noolandi, kelle asemel asus esimehe kohuseid täitma senine abiesimees Karl Randlaid.

Uus esimees kinnitas, et Toronto Eesti Ühispanga edukas tegevus on jätkunud ka käesoleval aastal. Nii näeme septembrikuu lõpul panga varade ja kohustuste seisu 27.5 miljoni dollari piires,

seega tõus ühe miljoni dollari võrra kolmveerand aasta jooksul.

Sama perioodi jooksul on panga netosissetulek ületanud üsna tundu-valt eelarve. See näitab, et Toronto Eesti Ühispank on tagasi saanud oma endise elujõu ning on üles ehitanud oma tagavara reservid ja omakapitali sellele tasemele, mis eksisteerisid enne 1979. aasta majanduskriisi. Samal ajal on Eesti Ühispank püüdnud kaitsta oma liikmeskonna huvisid vastutuleliku teeninduse ja madalamate laenuprotsentidega nii isiklikelt kui ka kinnisvaralaenudelt.

Teisel ja kolmandal veerandil käesoleval aastal leidsid aset mõned muudatused panga juhtkonnas ja ametkonnas.

Nii lahkus panga juhatuse esimees Villem Noolandi tervislikel põhjuseil panga juhatusest septembrikuu lõpul ning esimehe kohuseid asus täitma senine juhatuse abiesimees Karl Randlaid, kes on olnud panga juhtkonnas panga asutamisest alates, tegutsedes pikemat aega revisjonikomisjoni liikmena, selle esimehena ja pärast Artur Ekbaumi surma panga juhatuse liikmena.

Villem Noolandi tegevus panga valitud organites ulatub tagasi kakskümmendviis aastat. Ta on töötanud revisjonikomisjonis kümme aastat ja viisteist aastat juhatuses juhatuse sekretärina, abiesimehena ja viimased viis aastat juhatuse esimehena.

Tema panus Toronto Eesti Ühispangas on eriti hinnatav juhatuse esimehena,

kuna see aeg sattus kokku üldise kanada majandusliku kriisi perioodiga, mis tekitas ka meie rahaasutusele raskusi. Ühispanga juhtkond ja ametkond soovib Villem Noolandi'le parimat eelolevateks aastateks.

Villem Noolandi lahkumisega ühispanga tegevusest valiti juhatuse abiesimehe kohale senine juhatuse sekretär Eino Kuris, kes on tegutsenud panga valitud organites alates panga esimesest tegevusaastast krediidikomitees ja alates 1974. aastast panga juhatuses. Juhatuses tekkinud vabale kohale kutsuti Maido Musta, senine krediidikomitee sekretär, kes jääb täitma juhatuse abisekretäri kohuseid.

Juulikuul s.a. lahkus juhatusest abilaekur Eduard Kuutma,

kes ainukesena oli panga juhatuses tegutsenud panga asutamisest alates, seega ligi 32 aastat. Panga liikmeskond avaldab siinjuures palju tänu Eduard Kuutmale tema panuse eest ühispangale nende pikkade aastate jooksul.

Eduard Kuutma asemele kutsuti juhatusse krediidikomiteest Peeter Einola. Juhatuse sekretäriks nimetati senine juhatuse abisekretär Silver Kask. Vabanenud kohtadele krediidikomitees kutsuti ins. Tarvo Toomes ja Toomas Marley — aktiivne eesti noorema põlve advokaat. Ametkonda täiendati augustikuul Mailis Saun'a teenistusse võtmisega.

Toronto Eesti Ühispanga juhatus teatab ühtlasi, et lähemas tulevikus on ühispanga liikmeil võimalik kasutada teiste ühispankade (credit unions) automaat-kassasid rahalisteks tehinguteks. Liikmed, kes seda võimalust soovivad kasutada, peavad esitama sellekohase sooviavalduse Toronto Eesti Ühispangale vastava kaardi ja ühispankade nimestiku saamiseks.

See võimalus on mõeldud neile kaugemal elunevaile liikmeile, kellel on raskusi meie ühispanka külastada panga lahtioleku aegadel.

Nagu varem ajakirjanduses teatatud, on Toronto Eesti Ühispank avatud 15. oktoobrist s.a. teisipäeva õhtuti kella 5.30—8.00 esmaspäeva õhtu asemel. See muudatus on tingitud olukorrast, kus teisipäeva õhtul on Eesti Majas mitmesugust tegevust (täienduskool ja veel muud). Selle muudatusega tahab ühispank võimaldada oma liikmetele oma rahalisi operatsioone toimetada teisipäeva õhtul. Neljapäeva õhtuti on pank avatud endiselt kella 5.30—8.00.

Lõpuks võib rahuldusega öelda, et Toronto Eesti Ühispank vaatab vastu edukale aastale 1985 ja soovib sama edu oma liikmeskonnale, lõpetas oma informatsiooni K. Randlaid.

☆

Toronto Eesti Ühispanga uus juhatuse esimees Karl Randlaid on elukutselt majandusteadlane ja töötanud Torontos Kanada ja Ühendriikide kompaniide juures finantsosakonna juhatajana. Praegu tegutseb ta majandusliku nõuandjana Federal Business Development panga juures.

Noortejuhtide aastakoosolek Torontos

Kotkajärve nõupäevadel tehtud kavad kinnitati

Pühapäeval, 6. oktoobril toimusid Eesti Majas Kanada Eesti Gaidide ja Skautide Malevate juhtide aastapeakoosolekud, kus kinnitati aruanded ja pandi kehtima uue tegevusaasta töökavad ning eelarved. Toimusid ametisikute valimised. Mõne nädala eest Kotkajärvel peetud malevate nõupäevadel olid kõik asjad läbi arutatud ja nüüd toimus nende kinnitamine koos vähemate muudatustega. Aastapeakoosolekust võttis osa 23 gaidi- ja 29 skaudijuhti.

Kanada eesti noortemalevad murdsid tänavu aastapikkuse aastakoosolekute traditsiooni sellega, et poolitasid AK nõupäevadeks ja aastapeakoosolekuks. Iseseisvas Eestis toimusid skaudijuhtide AK-d koolide „kliistripühade" ajal ja kordamisi igas Eesti linnas, kus asus kohalik skautide malev. Need sõidud kord ühte, kord teise Eesti linna, olid väga rõõmsad sündmused ja kohalikele skautidele suure propagandalise väärtusega. Rootsis jatkus sama traditsioon ilma „kliistripühadeta", mida sealsetes koolides ei ole. Sama traditsiooni jatkati ka Kanadas. Kuna nüüd elujõuline eesti skautlus praktiliselt asub ainult Torontos, siis pole kuhugi sõita. Nii on aastakoosolekud jäänud Kotkajärvele ja kaotanud oma vaheldusrikkuse võlu ning ka sisulise värskuse. Et AK-d elustada, selleks tehti ta kaheks üritu-seks. Tulevik näitab, kas esialgne-hea mulje jääb kandma ka eelseis-vatel astaatel.

TÜDRUKUTE- JA POISTE-JUHID KOOS

Kuigi Kanada eesti sakudid ja gaidid on eraldi organisatsioonides, on oludest tingitult terve rida üritusi koos — suurlaagrid, maailmalaagrid, küllasõidud teiste laagritesse jne. Samuti on ühiseid institutsioone ja organeid, eriti majandusealal. Ühiste asjade ajamiseks algasid aastapeakoosolekud koos. Pidulikku avangut toimetasid malevate juhid Anne-Mai Kaunismaa ja Egbert Runge, tervitasid peagaid Hilja Kuutma ja gaiderite ning skm-te kogude juhatajad Lisanne Vaher ja Eino Kuris. Koosolekute juhatajateks valiti Härold Kivi ja Lydia van der Veen, sekretärideks Maimu Nõmmik ja Jaak Haabniit.

Tänapäevane noortetöö oleneb suuresti majandusest ja sellepärast on noortel kaks ühist fondi, kus seisavad rahavarud. Aastal 1962 toimunud esimese maailmalaagri ülejääkidest asutati nn. „Juubeliaasta Erifond", mida hilisemate ülejääkidega on täiendatud ja kust suurte ürituste jaoks saab laenu ning toetust. Juubeliaasta Erifondi aruande esitas Mart Pedel ja fondis on $10,640. Teise, „Eesti Nooruse Fondi" asutas aastate eest skm. Ermi Soomet ja see on tõusnud praeguseks umbes 6,5 tuhandele dollarile. Ka see fond on mõlematele malevatele ühine ja seisab skm. koondise hoole all. Praegu on käsil Eesti Nooruse Fondi ümberorganiseerimine, mida korraldab Gunnar Mitt.

(Järg lk. 5)

KLENK
Indianapolis
neljapäevast, 28. nov.—30. nov.
Inf. 1-(812) 333-0117

Ukraina katoliiklasi kiusatakse taga

VATIKAN — Paavst Johannes Paulus II ütles, et ta on kurb ukraina katoliiklaste tagakiusamise pärast N. Liidus. Ta kõneles ukraina katoliku kiriku juhtidele eksiilis, kes pidasid kahenädalalise sinodi Vatikanis. Paavst ütles, et ta on korduvalt pöördunud Kremli poole, et see laseks katoliiklasil oma usulisi talitusi pidada.

Tshehhoslovakkia lennuk tulistas USA helikopterit

WASHINGTON (Reuter) — Tshehhoslovakkia sõjaväelennuk lendas üle Lääne-Saksamaa piiri ja tulistas vähemalt kahe raketiga USA helikopterit, mis õnneks ei tabanud, teatas USA kaitseministeerium.

Ministeeriumi esindaja Robert Sims ütles, et USA on saatnud Tshehhoslovakkiale terava protesti Lääne-Saksamaa õhuruumi rikkumise ja hoiatuseta rünnaku pärast USA helikopteri vastu.

Tshehhoslovakkia lennuk sisenes Lääne-Saksamaa õhuruumi ja tulistas USA vaatlushelikopterit umbes ühe miili kaugusel Tshehhoslovakkia piirist, põhjapool Freyung'i linnat. USA kaitseministeeriumi andmeil oli see 17-nes piiririkkumine Varssavi pakti riikide lennukite poolt möödunud viie kuu jooksul.

Kokkulepe tsiviillennunduse julgestamiseks

TOKIO — USA, N. Liit ja Jaapan tahavad kirjutada alla kokkuleppele kommunikatsioonisüsteemi rajamiseks kindlustamaks julgeolekut tsiviillennundusele Vaikse ookeani põhjaosas. Nad on pidanud rea nõupidamisi aasta alul vältimaks selliseid õnnetusi, nagu oli Korea reisilennuki allatulistamine venelaste poolt.

Süüria sõdurid tõid rahu

TRIPOLI — Süüria eliitüksuste parashütistid piirasid sisse Tripoli varase koidu ajal, et rakendada vaherahu purustatud linnas pärast kolm nädalat kestnud veriseid võitlusi.

Pataljon (800 meest) süüria sõdureid asus N. Liidu tankide toetusel linna ümber, võttes relvad vasakpoolselt miilitsaüksuselt ja muhamedi fundamentalistidelt, misjärel sajad põgenikud hakkasid linna tagasi liikuma. Ametivõimud arvestavad, et 80% linna 850.000 elanikust olid rahutuste ajal välja põgenenud.

Linnas korra maksmapanekul ei olnud võitlusi süüria sõdurite, muhameedlasist võitlusgruppide või Islamic Unification Movement liikmete vahel,

kes olid seni Süüria toetusel võidelnud vasakpoolsete miilitsaüksuste vastu kuni vaherahuni.

Venelaste röövimine ja neist ühe mõrvamine, suutis saavutada seda, mida seni asjatult püüti. Moskva sundis Süüriat vaherahu tegema ja vasakpoolseilt relvad ära võtma.

Kuna eeloleva nädala esmaspäev, 14. oktoober on Kanada ametlik püha, THANKSGIVING DAY, siis ilmub sel nädalal üks „Vaba Eestlane", mis kannab neljapäeva, 17. oktoobri kuupäeva.

„MERI JA RANNAD"
A. MÄLGU 85-
sünnipäeva
tähistamine
24. novembril Eesti Majas
EESTI LIIT KANADAS

AK korraldusel
OMAL VIISIL
Tulla lemmiklauljana või lauluna
reedel, 18. okt. 1985 kell 8 õhtul Tartu College
Sissepääs $5.00

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TEGEVTOIMETAJA: Hannes Oja

TOIMETAJA: Olaf Kopvillem

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Träss

TELEFONID: toimetus 444-4823, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 444-4832

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $54.—, poolaastas $30.— ja veerandaastas $16.—

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $68.—, poolaastas $37.— ja veerandaastas $19.—

Aadressi muudatus 70 c. — Üksiknumbri hind 70 c.

KUULUTUSTE HINNAD:
üks toll ühel veerul: $5.00, esiküljel $5.50

FREE ESTONIAN
Published by Free Estonian Publisher Ltd.
1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

N. Liidu ofensiiv Pariisis

N. Liidu kommunistliku partei peasekretäri Mihhail Gorbatshovi külaskäigu ajal Pariisi selgusid Moskva „uue" välispoliitika põhilised jooned. Ehkki lääne ajakirjandus pühendas erakordselt palju tähelepanu N. Liidu Gorbatshovi käitumisele, tema esinemisele ja külaskäigu välisele fassaadile, kostab külaskäigu analüüsimiseks kirjutatud kainematest ülevaadetest siiski läbi hoiatavaid helisid. Leitakse, et Gorbatshov andis oma avalikkudel esinemistel, eriti pressikonverentsil, välja küll riigimehe möödud läänemaise möödupuuga mõõtes, kuid sisuliselt ei olnud tema ettepanekutes midagi uut, millest läänemaailm võiks ühise koostöö huvides kindlalt kinni haarata.

Gorbatshovi reisi kõige tähtsamaks eesmärgiks oli kahtlemata N. Liidu seisukohtade propageerimine enne novembris toimuvat Reagan-Gorbatshovi kohtamist ning sellele lisaks katse kiilu ajada Ühendriikide ja Lääne-Euroopa riikide vahele. Kui peasekretäri poolt esitatud programm tuumarelvade piiramiseks nõuab veel üksikasjalisemat analüüsimist ja jääb õhku rippuma, siis võib kindlasti ütelda, et Prantsusmaa ja Inglismaa eemaldamise katse Ühendriikidest ei andnud loodetud tulemusi. Fiaskoga lõppes ka Gorbatshovi hoolikalt plaanitsetud atakk Ühendriikide maailmaruumi kaitsevööndi rajamise algatuse vastu. Gorbatshov lootis, et Prantsusmaa president Mitterrand kirjutab alla ühisele kommünikeele n.n. tähtede sõja programmi hukka mõistmiseks, kuid president ei läinud üles seatud lõksust sööta püüdma ning loobus sellisele seisukohale alla kirjutamast.

Läänemaailma elanikkonna meelitamiseks ja tähtede sõja programmi hukka mõistmiseks kinnitas Gorbatshov, et julgeolekut maailmas on võimalik ainult kindlustada detente poliitika viljelemisega, desarmeerimisega, vastastikuse usalduse suurendamisega ning rahvusvahelise koostöö väljaarendamisega. Need ilusasti kokkulükitud meelitavad sõnad jäid siiski ainult tühisteks fraasideks kui Gorbatshov esitas oma ettepanekud. Rammides lakkamatult Ühendriikide tähtede sõja programmi esitas Gorbatshov oma tuumarelvade piiramise programmi, mille kontuurid jäävad ähmaseiks ning lääneriikidel ei ole selge kui kaugele kavatsevad venelased minna kontsessioonide tegemisega kui Ühendriigid loobuvad maailmaruumi kaitsevööndi rajamise poliitikast.

Peasekretäri ettepanekute kohaselt peaksid Ühendriigid ja N. Liit vähendama oma strateegiliste tuumarelvade arsenale 50 protsendi võrra, kuid Ühendriikide ekspertide arvates sisaldab see ettepanek terve rea aukusid ja lünkasid, mis soodustavad N. Liitu ja kahjustavad Ühendriike ja ta liitlasi. Nii peaksid ameeriklased tunduvalt kärpima oma kontinentide vahelisi ja keskmise lennuulatusega rakette, kuna venelased jätaksid Lääne-Euroopat ähvardama 243 SS-20 tüüpi raketti. Moskvale jääks ka võimalus laiendada oma uut maapinnalt välja tulistatavate kontinentidevaheliste rakettide süsteemi, kuna Ühendriigid peaksid lõpetama maapinnalt opereeritavate MX ja Midgetman rakettide, allveelaevadelt väljatulistatavate Trident D-5 rakettide ja Stealth pommilennukite produtseerimise.

Gorbatshovil oli ingliste ja prantslaste meelitamiseks tagatastus eriline ettepanek, mis taotles mõlema riigiga vastastikuseid läbirääkimisi tuumarelvastuse piiramiseks. Selle ettepaneku eesmärgiks oli NATO riikide vahelise koostöö mineerimine kuigi venelased tegid siin teatud kontsessiooni, loobudes inglise ja prantsuse rakettide arvestamisest Ühendriikide tuumarelvade varude hulka. Selle ettepaneku lükkas Prantsusmaa president Mitterrand diplomaatilise viisakusega tagasi, mainides, et Prantsusmaa tuumarelvad moodustavad väga väikse osa üldisest tuumarelvastusest ning need relvad on mõeldud ja produtseeritud ainult riigikaitseliseks otstarbeks.

Kuigi kõigi peasekretäri ettepanekute detailid on veel läbitöötamata võib Gorbatshovi diplomaatilise ofensiivi kohta siiski teha lühikese kuid iseloomustava kokkuvõtte: venelased nõuavad ameeriklastelt maailmaruumi kaitsevööndi rajamise programmi lõpetamist ning on nõus vähendama oma tuumarelvade arsenali 50 protsendi ulatuses kui ameeriklased sedasama teevad. Selle ettepaneku lõpptulemused on kõigile selged ja käegakatsutavad: Ühendriigid matavad maha oma suurema trumpkaardi, mis on toonud venelased Genfi läbirääkimiste laua taha ja tuumarelvade vähendamine mõlemal poolel 50 protsendi ulatuses jätaks ikka veel ülekaalu venelastele. See oleks selge läänemaailma kaitsepositsioonide mahamängimine, mis on seda ohtlikum, et Ühendriikide vastuluure andmeil on N. Liit juba kümmekond aastat palavlikult töötanud oma kaitsevööndi väljaarendamiseks maailmaruumis.

Gorbatshovi ettepanekute reklaamijad läänemaailmas toonitavad, et N. Liit on astunud suure sammu edasi tuumasõja ohu vähendamiseks ja relvastuse piiramiseks ning nüüd on Ühendriikide käes kord näidata, kuidas nad nendele ettepanekutele reageerivad. Vastuse andmine siin ei tohiks olla raske, kuna ka ameeriklased võivad esitada relvastuse vähendamise programme, mis ei jäta neid abitusse olukorda. Nende ettepanekute läbisurumiseks on neil väljavaateid nii kaua, kui nad pole loobunud tähtede sõja programmist. Kui nad selles küsimuses Moskvale kergelt järele annavad, siis on nad kogu mängu kaotajateks.

K. A.

„VABA EESTLANE" on valvel eestlaskonna üldhuvide eest!

Toronto koolivalitsuse mitmekultuurilisel festivalil esindasid erirahvad oma koole. Pildil Vietnami kooliõpetaja kolme õpilasega, kes demonstreerisid oma õppetegevust.
Foto: Vaba Eestlane

Toronto kanada kooliprobleemid

Toronto koolivalitsuse kandidaadi Kaius Meipoomi kõne Eesti Majas peetud koosolekul

22. septembril toimus Eesti Majas Eesti Progressiivsete Konservatiivide Klubi kõnekoosolek, kus pikema valimiseelse kõne pidas Kaius Meipoom, kes kandideerib eelolevail Toronto koolivalitsuse valimistel nn. „positive alternative" grupis. Ta kirjeldas oma sõnavõtus Toronto koolivalitsuse tööd ja hariduslikke probleeme.

Ta alustas oma sõnavõttu kahe vastupidise kanada avalikkusele omaks saanud seisukohaga: meie koolid pole küllalt head, sest tuhanded õpilased lähevad kõrgemateisse koolidesse; on palju rohkem tahtjaid kui vabu kohti. Teiseks: meie koolid ei ole head, sest tuhanded noored lahkuvad enne põhihariduse saamist koolisüsteemist või kui nn. formaalselt lõpetavad kooli viimase klassi, siis nende haridus, eriti lugemine ja kirjutamine on algklasside tasemel. Alles ülikoolis avastatakse, et keskkooli õpilane ei oska küllaldaselt inglise keelt.

Ta pidas põhjuseks, et Toronto koolinõukogu, Board of Education'i koosolekud on muutunud poliitilise tsirkuse areenaks,

kus üks partei ilma selleks valimata kasutab koolinõukogu poliitilisteks aktsioonideks.

Koolinõukogus on 22 volinikku, „school trustees", lisaks mõned esindajad, katoliku koolinõukogu vaatlejad. 22-st esindajast on 12 uusdemokraatliku (NDP) partei liikmed, kes moodustavad partei raku, kes peavad omavahelisi mitteavalikke koosolekuid, kus enne koolinõukogu koosolekuid otsustatakse, kuidas grupi liikmed peavad hääletama. Raku seisukohale vastu hääletamine toob kaasa sellest väljaheitmise. Sellega rakk, sageli ainult seitsmeliikmeline, otsustab koolinõukogu tegevuse üle, ilma et avalikkusel on võimalust nende otsuste tegemise protsessi jälgida. Nõukogu koosolekud on ette nähtud avalikud, et valijad saaksid neid jälgida, mida nende esindajad pooldavad ja soodustavad.

Ka on raku koosoleku juhataja väljastpoolt, ega mitte valitud isik. Ta on Ontario NDP partei keskorganisatsiooni poliitikat kujundava komitee liige, ka esimees, kes valvab liikmete tegevuse üle.

Hiljuti kaks sellise raku liiget sunniti lahkuma, kuna nad keeldusid raku otsuse kohaselt hääletama.

Nad teatasid ajalehtedes, et nad lahkusid, kuna ei pidanud õigeks partei joone järgi käimist, mis ei ole alati kooskõlas hariduslike vajadustega.

Mida siis koolinõukogus otsustatakse, et poliitilisele kuuluvusele on tekkinud nii suur osatähtsus? Koolinõukogu valimine on tavaliselt olnud viimases järgus omavalitsuse valimistel. Andmete kohaselt läheb nüüd 70 prots. koosoleku ajast mitte hariduslike otsuste üle vaidlemiseks. Grupp tahab Toronto elanikkonna nimel otsustada ja üle-maailmselt väljakuulutada otsuseid nagu:

— tuumarelvastuse lõpetamine; olles selle poolt käivad 30 kooliõpetajat koolist kooli seda selgitamas. Millisest seisukohast see õpetus toimub, pole raske järeldada, kui kuuldakse koolinõukogu õpetajate palkamise poliitikast;

— keeldumine kontaktidest firmadega, kel on osakonnad L.-Aafrikas;

— Kalifornia viinamarjade boikoteerimine marjakorjajate streigi toetamiseks:

— mõned otsused on negatiivsed. Hiljuti koolinõukogu soovitas koguda abi Etioopiale.

Sel puhul esimese piirkonna volinik ja tugev ukraina vabadusvõitleja Al Chumak soovitas, et lastele võiks kõneleda Etioopiast, selle maateadusest, ajaloost ja sealsest poliitilisest olukorrast, kasutades silmapilgu huvi selle maa vastu oma hariduse hüvanguks.

NDP keeldus, kuna see oleks toonud avalikuks Etioopia vallutussõjad, tahtlikud nälja suurendamised ja vaenulike suguharude massilised küüditamised Etioopia malaaria ja muude taudide all kannatavaile tagamaadele.

— näidatakse filme, mille mõju on sarnane „ajudepesemisele".

Ka on segatud maksumaksjate kulul provintsivalimistesse; viimastel valimistel asetati igale kooli aiale silt, mis läks maksma $20.000, kus puudulike andmetega jäeti mulje, et PC partei on koolide finantseerimisele vastu ning nagu provints sunnib sellega kooli makse tõstma ja koolikulusid suurendama.

Koolimaksude osa kinnisvaramaksust on viimase nelja aasta jooksul tõusnud 44 prots. Linnamaks on tõusnud vähem kui pool sellest. Õpetajad pole sellist palgatõusu saanud, korrashoiukulud pole eriti suurenenud, uusi koolimaju pole ehitatud ning õpilaste arv on vähenenud. Suur osa maksude suurenemisest on NDP poliitika tulemus.

NDP 1980. a. väljaantud pikaajalises poliitilises plaanis, mida võib nimetada NDP manifestiks, nõutakse et ainult nende firmadega tohib ärilises vahekorras olla, kel on ametühingu lepingud ehk on nn. ametühingutega ettevõtted.

Siinjuures tuleb tähele panna, et üle kahe kolmandiku Toronto ettevõtteist ei kuulu ametühingusse. Sellega on enamusel kohus maksta, aga mitte õigus tööd saada. Tööde hinnad on selletõttu palju kõrgemad, kuna puudub võistluse moment. Kuna ametühingud ja Labour Council toetavad tunduvalt rahaliselt NDP parteid, mõned õpetajate ametühingud sisse arvatud.

Nii on asbestose äravõtmise firmasid ainult üks, kel on ametühinguga kokkulepe, mis tingib, et ta võib küsida mida soovib. Mänguaedade hind oli hiljuti $300.000, kuid mitteametühingu firmad teinuks selle $90.—100.000 eest! Koolinõukogu jäi ilma $500.000 abist koolide värvimiseks, kuna polnud ühtki töötut ametühingu maalrit ning summa oli määratud töötuile töö andmiseks!

Kokkuvõttes Toronto õpilane on vist Ontario kõige suurem kulutus, makstes 1984. a. $4800 aastas, sellega rohkem kui mõned erakoolid. 1985. a. on kulud umbes 11 prots. kõrgemad.

Samuti on 16,1 õpilast keskmiselt õpetaja kohta ja 13,8 õpilast õpetaja kohta eriklassides.

Kooliõpetajad võitlevad, et hoida klassi suurus allpool 32. Seega iga teine õpetaja tegutseb muuga kui õpetamisega?

Miks lapsed ei õpi lugema, kirjutama? Miks nii paljud välja kukuvad ja lahkuvad koolidest? NDP hariduspoliitika põhineb 1960. aastatel koostatud Labour Party printsiipidele — kõik on samaväärsed. NDP printsiipide alusel on NDP alati võidelnud erivajadustega lastele eriõpetuse andmise vastu. Selletõttu Toronto ja eriti teine koolipiirkond (Ward 2) ei võimalda eriti andekaile lastele kiirendatud kooli, ning võimaldab eriabi ainult väga raskete probleemidega lastele. Selletõttu kõik on ühes klassis, andekad ei saa küllalt huvitavat tööd, et nende huvi koolitöö vastu hoida, raskustega lapsed hakkavad kooli vihkama, kuna nad mitmel põhjusel ei jõua järele õppimisega.

Sellekõrval lapsed, kes käivad eesti täienduskoolis saavad üldiselt lugemise-kirjutamise selgeks palju kiiremini ja paremini kui lapsed, kes ainult inglise keelt õpivad. See tuleb ehk õpetamise metoodikast.

Täienduskoolid õpetavad foneetiliselt, paljud kanada koolid õpetavad sõnu tundma kui pilte.

Sellega õpilane peab kuni 20.000 pilti õppima, ning ei oska sõnu lugeda, mida ta pole varem näinud — õppinud-õpetatud.

(Järg lk. 8)

Kommentaarid

Diplomaatide suust kuuleb ainult harukordadel selliseid jõhkralt halvustavaid väljendusi nagu neid ohtralt jagas Nikaraagua peakonsul Torontos Valle-Garay kui ta hiljuti kõne pidas Hispaania kodusõjas punaste poolel võidelnud nn. MacKenzie-Papineau vabatahtlike pataljoni veteranidele. Peakonsul juhtis oma kõige tulisemad vihasädemed Ühendriikide presidendi Reagani vastu, valades talle kaela sõimuvalingu ning võrreldes teda Franco, Hitleri ja Mussoliniga.

Peakonsul väitis veteranide kokkutulekul, et Nikaraagua revolutsioon on ka Hispaanisa kodusõjas „vabariiklaste" poolel võidelnute revolutsioon ning Hispaania kodusõja veteranid peavad aitama seda revolutsiooni kaitsta. Kõneleja võrdles MacKenzie-Papineau pataljoni mehi Nikaraagua revolutsionääridega ning nõudis neile Kanadas tunnustust kangelase tiitli andmisega.

Kui Valle-Garay tituleeris president Reaganit „argpüksiks, riiukukeks, võhikuks ja hullumeelseks," siis Nikaraaguas võimul olevate marksistide vaatevinklist lähtudes on selleks kaaluvad põhjused. Nimelt on Ronald Reagan see mees, kes pani kommunistliku revolutsiooni levitamisele Kesk-Ameerikas riivi ette ning teeb praegu suuri pingutusi, et ka Nikaraaguas punast diktatuuri likvideerida. Kui Salvadoris punaste hävituspataljonide käsi viimasel ajal enam hästi ei käi, siis on see tingitud suurelt osalt Nikaraaguale avaldatud survega, mis ei võimalda Salvadori löögimeestele enam endisel määral toetust ja varustust anda. Selline varvaste peale astumine häirib tohutult Valle-Garay taolisi mehi ja tema sõpru, kelledel seni olid vabad käed Nikaraaguas ja Kesk-Ameerikas tegutsemiseks.

Peakonsul oli tige, et president Reagan julgeb nimetada Nikaraaguat kommunistlikuks riigiks, eriti veel, kui Nikaraagua elanikest on 90 protsenti katoliiklased. See väide on ilmselt mõeldud väga naiivsetele inimestele, kuna läänemaailmas on peaaegu iga inimene teadlik, et kommunistliku rezhiimi kehtestamiseks ei ole vaja rahva enamust vaid ühe väikese grupi poolt rakendatud valede laviini, vägivalda ja terrorit nagu me näeme seda praegu igas maailmanurgas.

Nikaraagua peakonsuli väidetele oleks kahtlemata tõhusaks täienduseks Ühendriikide kohtuminister Edwin Meese, kes Lääne-Euroopa ja Ameerika juristide kokkutulekul Washingtonis märkis, et Nikaraagua kuulub „terroristlike riikide konföderatsiooni". Meese mainis, et Nikaraagua praegune rezhiim toetab tõhusalt terroristlike aktsioone kogu maailmas ning Nikaraagua on andnud varjupaika Palestiina Vabastamise Organisatsiooni, Baski separatistide grupi, Iiri Vabariiklaste Armee, Lääne-Saksa Baader-Meinhof gängi ja Itaalia Punabrigaadi liikmetele.

Mis puutub Kanada MacKenzie-Papineau pataljoni, siis organiseeriti see kohalike kommunistide poolt ja saadeti 1250 mehelises koosseisus Hispaani kodusõtta. Üle poolte neist meestest said ägedates lahingutes Franco jõudude vastu surma ning praegu on neist veel ainult sadakond elavate nimekirjas. See sajapealine üksus on viimasel ajal alustanud Kanada valitsuse juures energilist kampaaniat ametliku tunnustuse ja sõjaveteranide pensioni saamiseks!

Punaste poolel võidelnud läänemaailma vabatahtlikke on siinses kirjanduses ja publikatsioonides sageli idealiseeritud. Meil tarvitseb ainult meenutada Ühendriikide kirjaniku E. Hemingway 1940. aastal ilmunud teost „Kellele lüüakse hingekella", mis ka filmiti Ingrid Bergmani ja Gary Cooper'iga peaosades. Kontservatiivse kindrali Franco võitu pahempoolsete elementide kontrolli all olevate „vabariiklaste" üle pandi kogu maailma liberaalsetes ja pahempoolsetes ringkondades pahaks, kuid keegi ei osanud sel ajal tulevikku mõõta pikemas perspektiivis. Franco võit pani aluse Hispaania praegusele demokraatlikule rezhiimile, kuid tema kaotus oleks Hispaanias võimule toonud kommunistliku diktatuu-

(Järg lk. 8)

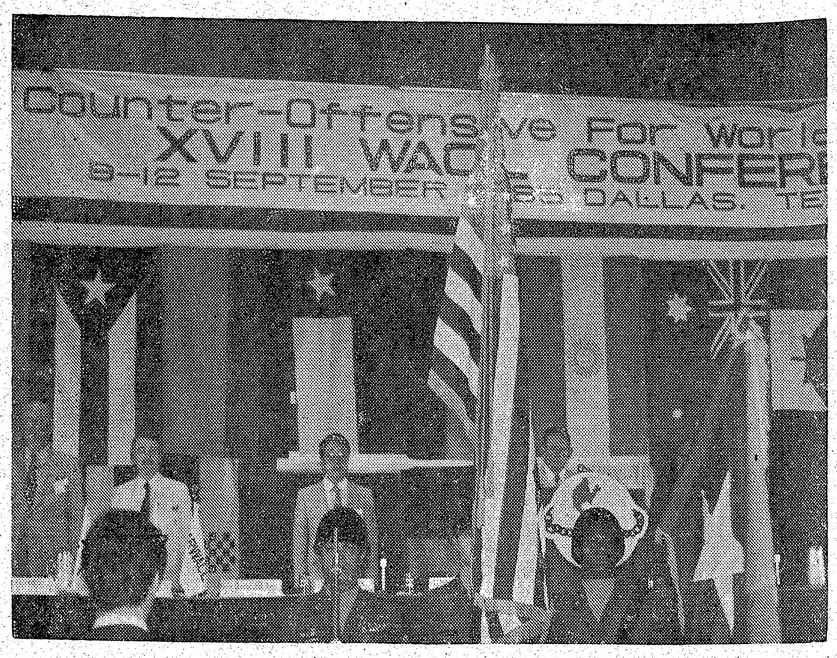

Dallase konverentsi avamiselt, vasakult: WACL Euroopa piirkonna esindaja Georges Rombouts, Põhja-Ameerika osakonna esindaja John Gamble, WACL peasekretär prof. Woo ja konverentsi juhataja kindral John K. Singlaub. „Teataja" foto

„Julged mehed kommunismi ründamisel"

Antikommunistlikud vastupanuliikumised kohtusid Dallases

Maailma Antikommunistliku Liidu WACL-i XVIII konverents toimus 9.—13. septembrini Dallases, Texases. Kohale oli saabunud WACL-i osakondade esindajaid 90 riigist, lisaks WACL-iga liitunud 11 rahvusvahelise organisatsiooni ja 10 vaatleja staatusega organisatsiooni esindajad. 400 delegaadile liitus veel sadakond ajakirjanikku, raadio ja TV-jaamade esindajaid. Konverents toimus Dallase uue pilvelõhkujate linnaosa Registry konverentsihotellis.

Roptsist võtsid konverentsist osa Lars-Eric Nyman ja Arvo Horm. Los Angelesest oli saabunud Balti Ameerika Vabadusliidu esimees Avo Piirisild ja konverentsi külastas ka Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides kohapealne esindaja Ilmar Pleer.

KINDRAL SINGLAUB — VASTUPANULIIKUMISTE FINANTSEERIMIS-AKTSIOONIDE JUHT

Konverentsi tegelikuks korraldajaks oli United States Council for World Freedom ja selle esimees kindral Singlaub oli ka konverentsi ja WACL-i selle aasta president. Kindral John K. Singlaub on üks Teise maailmasõja kangelasi ja 33 vaprusaumärgi omanik, mida ta on saanud oma 35-aastase sõjamehekarjääri kestel. Juba Teise maailmasõja ajal spetsialiseerus ta liitlaste vastupanuliikumiste organiseerimisele ja toetamisele, küll Prantsusmaa tagalas, Hiinas jaapanlaste vastu, siis Hainani saarel, Vietnamis ja teistes Vaikse ookeani sõjapiirkondades. 1951. aastal võitles ta uuesti Koreas kommunistide vastu ja 1976. a. määrati ta USA vägede staabiülemaks Lõuna-Koreas. Kui president Carter 1977. a. mais tahtis USA armeed Lõuna-Koreas (umbes 400.000) 33.000 mehe võrra vähendada, lahkus Singlaub protesteerides oma kohalt ja ka armee teenistusest. President Carter tühistas oma otsuse, aga kindral jäigi erru, leides, et erukindralina ja poliitikuna saab ta hoopiski edukamalt kommunismi vastu võidelda kui armees. Sellest ajast alates on kindral Singlaub kogu Ameerikas tuntud nn. „Freedom Fighters" juhina.

US Council for Freedom'i peakorter asub Phoenix'is Arizonas ja sealt „Deep South'ist" on ta laiendanud oma antikommunistlike vabadusliikumiste toetamisaktsiooni üleameerikalikuks ja nüüd ka juba WACL-i kaudu otse globaalseks liikumiseks. USA lõunaosariigid on teatavasti konservatiivsed, tugevalt antikommunistlikud ja siin asub ka president Reagan'i kõige veendunum ja tugevam pooldajaskond. Kindral Singlaub on üks president Reagan'i isiklikke sõpru ja kogu konverentsi kohal hõljus seega ka kogu aeg presidendi õnnistus ja toetus, mis väljendus ka eriti pikas ja südamlikus tervitusläkituses. President Reagan'i soovil on Singlaub asunud juhtima ka Nikaraagua kommunistliku Sandinista valitsuse vastast Contra vastupanuliikumise toetamisaktsiooni USA-s, mis on kujunenud juba väga suureks ja ka majanduslikult erakordselt edukaks liikumiseks.

Kindral Singlaub deklareeris oma konverentsi avakõnes, et ta on veendunud demokraat ja et Nikaraagua vastupanuliikumine kui ka kõik teised antikommunistlikud vastupanuliikumised taotlevad demokraatliku korra, inimõiguste ja vabaduste kehtestamist ja kommunistliku türannia kukutamist kõigis selle vormides. „Kui meie ei osuta kindlat vastupanu, on Nikaraagua varsti teine Kuuba. Kremli tohutu sõjalise ja majandusliku abiga, infiltratsiooni, terrorismi ja poliitiliste manipulatsioonidega on siis varsti kogu Kesk-Ameerika, varsti ka Mehhiko ja arvatavasti ka peatselt kogu Ladina-Ameerika vallutatud Moskva käsilaste poolt ja kogu Põhja-Ameeerika ümber piiratud Moskva ja rahvusvahelise kommunismi agressiivsete jõudude poolt ja seda kõik meie endi „kööginukse kaudu".

Et kindral Singlaub on veendunud demokraat nähtub ka sellest, et ta paari aastaga kogu WACL-i maailmaorganisatsiooni puhastas parem-äärmuslikest liikumistest, rassismi kuulutajaist ja uus-natslikest seiklejaist, kes organisatsiooni salamisi ja aastate kestel olid püüdnud infiltreerida.

ANTIKOMMUNISTLIKELT RINNETELT SAABUNUD VABADUSVÕITLEJAD

Dallase konverentsi loosungiks oli: „Maailma Vabaduse Vastuofensiiv" ja seekordne konverents erines oluliselt kõigist varajasemaist. Konverentsi korraldajate ideeks oli, et Dallasse kokku tuua kõigi suurte antikommunistlike vastupanuliikumiste tõelised rindevõitlejad. Ja konverentsi tegevus piiratigi peamiselt nende vastupanuliikumiste aktsioonide ja probleemide käsitlemisega.

Konverentsi ülesandeks oli USA ja maailma avalikkusele esitada üheksat suurt antikommunistlikku liikumist ja selle rindevõitlejaid. Need olid:

1. Nõukogude Liit, Balti riigid, Ida-Euroopa ikestatud alad ja satelliitmaadest peamiselt Poola. Seda gruppi esindasid eksiilpoliitikud, nimekad ärahüppajad N. Liidust, samuti sovetoloogid ja kremnoloogid Iisraelist, Euroopast ja arvukaist USA uurimiskeskusist.

2. Afganistan: kohal oli Kabuli lähedasest rindevõitlusest saabunud geriljajuht Habibmayar, koos grupi võitlejatega täies varustuses, nende hulgas ka üks vabadusvõitlejate poole ärahüpanud punaarmeelane. Neid tutvustas konverentsile USA Afganistani komitee esimees dr. Ikram Gran, samuti täies „lahinguvormis".

Angoola: gruppi juhtis UNITA esindaja Washingtonis Figuerdo Paulo.

Etioopia: esindajaks Vabadusarmee juht Yonas Deressa.

Mosambiik: otse võitlusrindelt saabunud geriljajuht F. G. Mahluza ja nende USA esindaja Artur da Fonseca.

Nikaraagua: kohal oli CONTRA ülemjuhataja Adolfo Calero.

Kambodzha: geriljajuhid Pa-Kao Her ja Bee Moua.

Vietnam: dr. Lee Phvoc-Sang.

Kuna need vastupanuliikumiste ja geriljaarmeede juhid olid peaaegu kõik oma maade kommunistlike okupatsioonivõimude poolt surma mõistetud ja tagaotsitavad, siis oli ka konverentsi korraldajaile suureks probleemiks, kuidas tagada nende julgeolekut Dallases. Neile olid reserveeritud hotelli ülemised korrad tugeva valve ja kaitse all.

Konverentsi töökomisjonide ja täiskogu töö seisnes peamiselt nende vastupanuliikumiste probleemide ja strateegia arutamises ning selles, kuidas neile vabast maailmast majanduslikku, meditsiinilist ja ka poliitilist abi organiseerida.

TÄHELEPANU BALTI AKTSIOONIDELE JA VABADUSRISTLEMISELE

Balti rahvaste esindajad nii Euroopast kui USA'st, samuti rida teisi Euroopa delegatsioone olid kaasa toonud rikkalikult materjale, resolutsioone ja pressilõikeid sel suvel toimunud Balti Tribunali tööst Kopenhaagenis ja Vabadusristlemiselt. Need aktsioonid olid konverentsi koosseisule hästi teada, kuna pressi-, raadio ja TV-kajastused neist olid laialt levinud kogu maailma ulatuses.

Dr. Avraham Shifrin Iisraelist (raamatu „The First Guidebook to Prisons and Concentration Camps of the Soviet Union" autor) esitas ülevaate oma uurimis- ja dokumentatsioonikeskuse tegevusest. Tal oli Venemaal orjalaagreis palju kokkupuuteid ka baltlastega ja ta taunis tugevalt mõnede juutide organisatsioonide poolt USA-s alustatud aktsiooni balti põgenike vastu USA-s. Uue Kremli „tähe" Gorbatshovi kohta ütles ta: „Kõik, kes on jõudnud Poliitbüroosse, on läbi käinud aastakümnete tee lõimitamisest, võistlejate likvideerimisest, koostööst KGB-ga ja kõigi inimlike omaduste reetmisest. Ükskõik, keda esile tõugatakse N. Liitu esindama, kõik nad peavad jälgima selle muust maailmast isoleeritud vandeseltsi maailmavallutamise ideed ja oma nomenklatuuri korruptiivseid huvisid". Shifrin naeruvääristas tabavalt Lääne naiivsust, kergeusklikkust ja pimedust Kremli „uute juhtide" populariseerimisel.

Nõukogude siseprobleemide ja rahvusvahelise kommunismi taktika kohta esitasid asjatundlikke ülevaateid ja analüüse veel ka „The Washington Times'i" peatoimetaja Arnaud de Borchgrave, senaator Malcolm Wallop, kongressiliige Tom Loeffler, prof. Lawrence Reed ja rida teisi.

PRESIDENT REAGAN'I LÄKITUS

Konverentsist osavõtukutse oli saadetud ka president Reagan'ile ja abipresident Busch'ile, kuigi teati, et nende „protokoll" ei võimalda kohale saabumist. President Reagan oma pikas läkituses konverentsile ütles mh.: „Demokraatiatel ei ole vaja muutuda politseiriikideks, kuna neis toimuvad muudatused rahulikul teel selle surve tõttu, mis tuleb altpoolt, kus inimlikke õigusi respekteeritakse. See mehhanism on parim konfliktide ja kriiside vältimise vahend, mis kunagi on leiutatud. Ja selle tõttu on ka tõeline rahu ja inimvabadused lahutamatud. Ainult kommunistid on sunnitud kasutama politseiriigi meetodeid. Need on julged mehed ja naised, kes tänapäeval ründavad kommunismi ja kes kunagi ei loobu oma vabaduse visioonist. Meie peame kindlaks jääma ja ei kunagi kõhklema. Ainult siis läheb ajaloo tee maailma vabaduse suunas."

Konverentsi lõpetamine toimus hiilgava lõpupeoga, kus vabadusvõitlejad esinesid oma rindevarustuses ja eksiilrahvused oma rahvariietes. Publikule tutvustati delegaate, vabadusvõitlejaid ja ka geriljavõitluses haavata saanuid ja invaliide. Poeet Laureate Hon. Sir Leonhard Conner tervitas neid värssides. Külalistena olid kohal ka kindral Singlaubi vastupanuliikumiste aktsioonide majanduslikud toetajad — Texase ja teiste lõunaosariikide miljonärid, nende hulgas ka Texase õlimagnaat Nelson Bunker Hunt, keda peetakse maailma rikkamaks meheks ja kes oma sõnavõtus rõhutas, et ta igati toetab kindral Singlaubi vabadusliikumise aktsioone.

Dallase ajalehed, raadio ja eriti TV kirjeldasid kongressi käiku ulatuslikult ja pidevalt. „Los Angeles Times" avaldas konverentsi kirjelduse silmapaistvalt esileheküljel. Pikem ülevaade ilmus ka „The New York Times'i" 15. sept. numbris.

ERN/A.H.

(Järg lk. 8)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

12., 13. ja 14. okt.
dr. H. Tari, tel. 922-3824

19. ja 20. okt.
dr. M. Leesment, tel. 481-6834

Kommentaarid

(Algus lk 2)

ri ja igaüks võib juba ette kujutada, milliseks oleks kujunenud Euroopa saatus, kui Hispaania oleks muutunud enne Teist maailmasõda kommunistlikuks riigiks. ....

Sellest vaatevinklist lähtudes tuleb vaadata ka kanada Papineau pataljoni mehi, kes läksid kommunistide ässitusel Hispaaniasse võitlema asja eest, millest neil oli väga vähe aimu.

AMI

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
☆ 33 aastat tööpraktikat ☆
Tel. 533-9334

TÄHELEPANU!
Parkway Baker'i tooteid on nüüd saadaval ka BROADVIEW DELICATESSEN'i äris, 141 Danforth Ave.
Parkway Bakery
127 Manville Rd. Unit 14
Scarborough — Tel. 751-0066

Toronto Eesti Ühispank
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6
Ühenduses on jõud!

TÄHELEPANU!
PANK ON AVATUD TEISIPÄEVA ÕHTUTI
esmaspäeva õhtu asemel
ALATES 15. OKTOOBRIST
Informatsiooniks helistada:
465-4659

AINUKE EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE. W.
NORTH YORK, ONT.
M2R 2S9
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST
Omanik LINDA SEPP
Avatud 7 päeva nädalas. Liilede koju viimine. LTD

PLUMBING, HEATING & REPAIRS
Eesti ettevõte
Õli-, gaasi- ja elektriahjud ● Korstnavoodrid (chimney lining).
● Ahjude puhastamine.
Tel. 275-1280 — Roland Kullik

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$54.—	$68.—
Poolaastas	$30.—	$37.—
Veerandaastas	$16.—	$19.—

I KLASSI POSTILE LISADA SAATEKULU JÄRGMISELT:

I klassi postiga (kiripostiga):	Kanadas:		USA-s:
aastas	$59.—	+ $42.—	$47.—
poolaastas	$32.—	+ $21.—	$24.—
veerandaastas	$17.—	+ $10.50	$12.—

VÄLJASPOOL KANADAT ja USA-d:
LENNUPOSTIGA aastas $132.—, poolaastas $69.— ja veerandaastas $36.—
Aadressi muudatus 70 centi. Üksiknumbri hind 70 senti
USA aadressidele „ZIP CODE"
Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja pangatshekk või rahakaart kirjutada
FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates .....
..... 19..... Tellimise katteks lisan $..... ülinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi .....
Aadress .....
.....
.....
.....

Head kauaaegset sõpra

UNO MARMEI'd

mälestab kurbuses

PAUL KURRE abikaasaga

Kauaaegset sõpra

UNO MARMEI'd

mälestavad

HARALD NORMET
ristitütar SIGNE Kodu-Eestis

Armast sugulast

UNO MARMEI'd

mälestavad

RIIDO ja REELI MERISTU
REIN ja MERIKE LUUD
NADJA KOOP

Armast endist töökaaslast

AMANDA KANN'u

mälestavad leinas

LOORA LEINVEER abikaasaga
AGNES SOOSALU abikaasaga

Südamlik tänu kõigile, kes minu armsa sugulase

HILMA TAALBERG'i

matusetalitusest ja ärasaatmisest nii hulgaliselt osa võtsid, kirstu rohkete lilledega kaunistasid ja mulle kirjateel ja muul viisil kaastunnet avaldasid.

Eriline tänu õpetaja Oskar Gnadenteichile sõbralik-südamliku leinatalituse eest, organist hr. Georg Iltalile muusikalise osa ja ENKS Tütarlaste Gümnaasiumi vil! pr. Ellen Irs'ile sooja järelhüüde eest.

VOLDEMAR AVARLAID

362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

Tel. 466-1951 või 466-1502

Värsked ja ennekiaslilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöö kinkideks: ehted, merevaik, nahatööd, puunikerdused, keraamika.

Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.

T. L. MORRISON — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Toronto Peetri kogudus 37-aastane

3. augusti õhtul 1948. a. kogunes umbes 70 kaasmaalast St. John'i luteri usu kiriku saali, kus koosolekul, mida juhatas kadunud Jüri Reial, pandi alus Eesti Evangeelsele Luteri Usu Kogudusele Torontos. Umbes kolm nädalat hiljem toimus esimene jumalateenistus, kus jutlustas õpetaja Rudolf Kiviranna New Yorgist. 3. oktoobril teenis õpetaja Oskar Puhm, kes valiti koguduse õpetajaks sama aasta 31. oktoobril. Koguduse nimi muudeti 23. mail 1954. a. E. Ev. Luteri Usu Peetri Koguduseks. Möödunud pühapäeval toimunud jumalateenistusega tähistati koguduse 37-ndat aastapäeva. Teenis õpetaja Edgar Heinsoo ning muusikalist osa täitsid sopran Õnne Laikve ja koguduse organist dr. Roman Toi.

R. Toi mängis orelil jumalateenistuse sissejuhatusena Johann Kaspar-Fischeri „Preluudium ja fughetta", algliturgia oli õpetaja E. Heinsoolt. Edasi Õnne Laikve laulis J. S. Bachi „Ole minuga".

Õpetaja E. Heinsoo jutlus oli rajatud tekstile „Ma ehitan oma koguduse ja surmavalla väravad ei võida seda mitte" (Mat. 16:18). Enne tegeliku jutluse juurde asumist pastor Heinsoo tervitas teenistusele tulnud kaasmaalasi, eriti aga palveliste hulgas viibivat piiskop Karl Raudsepp'a koos abikaasaga. Allpool esitame aastapäevajutlusest mõningaid väljavõtteid:

„Pühitsedes täna koguduse 37 aastapäeva, meil peaks olema südames väga eriline tänutunne. Oleme eriti tänulikud õpetaja Oskar Puhmile, kes oma raugemata energiaga asus ülesehitama kogudust tolleaegsetele veel noores eas Euroopast saabunud kaasmaalastele. Tema töö oli nii edukas, et sellest kogudusest kujunas kõige suurem eesti luteri usu kogudus vabas maailmas. Oleme tänulikud ka nendele meestele ja naistele, kes oma ennastsalgava töö ja majandusliku abiga võimaldasid selle moodsa jumalakoja ehitamise, mis on olnud pikemat aega arhitektuuriliseks huviobjektiks. Aga üle kõige oleme tänulikud Jumalale selle eest, et tema on andnud sellele kogudusele rohkesti õnnistatud aastaid. Sünnipäeva puhul ütleme tunnustussõnu ka kõigile neile, kes kogudust teeninud nõukoguliikmetena, esimeestena, juhatustes tegutsejatena, organistidena, naisringi liikmetena, pühapäevakooli õpetajatena lauljatena-muusikutena ja paljudel teistel aladel. . . . Ärme unustame, et kirikul ja meie kogudusel on määratu suur osatähtsus eestluse ja meie emakeele säilitamisele. Kui reformaator ja usuisa Martin Luter nõudis, et kõikjal peab kuulutatama Kristuse evangeeliumi rahvastele nende emakeeles ja kui Luter asendas Saksamaa kirikutes ladinakeelse missa saksakeelse jumalateenistusega, siis nüüd leiavad ajaloolased selles sakslaste rahvustunde tärkamist. Meie ei tohi alahinnata ka oma koguduse määratu suurt tähtsust sotsiaal- ja kristliku armastustöö väljakujundamisel ja ellurakendamisel. Peale otsese kirikutöö on meie kogudus kujunenud nagu keskpunktiks, kus tegutsevad eesti skaudid-gaidid, harjutavad laulukoorid, naisring harrastab käsitööd, harrastatakse filmi- ja fotoasjandust ja veel palju muud. . . . Vähe on sellest, kui meie peame ennast Peetri koguduse liikmeks, vaid hoopis tähsam on, et me oleksime ka Kristuse koguduse liikmed . . . Minu sooviks on, et keegi ei lahkuks siit täna tühja tundega hinges, vaid teadmises, et meie kogudus on tõeliselt Kristusele kuuluv kirik ja meie ise oleme osa Tema kogudusest, sest Kristus on ainus, kes lunastab maailma oma kiriku kaudu . . ."

Eestpalvet kodumaa eest kinnitati salmiga „Su üle Jumal valvaku . . ." Mälestati ka meie seast surma läbi lahkunuid. Enne lõpuliturgiat esitas Õnne Laikve veel K. Türnpu „Tasa, tasa tuulekene". Sisukas jumalateenistus lõppes kirikuhümniga — „Üks kindel linn ja varjupaik".

Eesti Vabariigi aupeakonsul Ilmar Heinsoo Eesti Maja 25. aastapäeva puhul tervitust ütlemas.
Foto: Vaba Eestlane

Eesti Maja - 25

Toronto eestlaste rahvusliku kodu 25. juubelipäeval on minul au ja heameel tervitada teid kõiki, kes olete kogunenud sellele tähtpäevale kaasa elamiseks.

Meie ühine tervitus kuulub praegusele Eesti Maja juhatusele, kelle õlgadel lasub suur ja vastutusrikas ülesanne meie ühiskodu käigus hoidmisel, majandamisel ja tuleviku suunamisel.

Meie ühine tänu kuulub kõigile neile kaaseestlastele, kelle ennastsalgav energia, ohvrimeelsus ja vabatahtlik panus kahekümne viie aasta jooksul on Eesti Maja Torontos kujundanud üheks kauneimaks eestlaste ühiskoduks kogu vabas maailmas.

Eesti Maja on nüüd meile endastmõistetavaks keskuseks, kuhu ikka ja jälle kogunetakse meie rahvuslikeks ja kultuurilisteks sündmusteks, unustades kahte olulist momenti, mida peaksime just juubelipäeval meenutama:

1. Kuidas suudame hoida oma maja käigus üha suurenevate kulude ajastul täna ja ka homme?

2. Kuidas näeme Eesti Maja pikemas tuleviku perspektiivis meie pealekasvava nooruse keskusena?

Need mõlemad küsimused vajavad meie kõigi tähelepanu. Eesti Maja juhatus ei suuda neid küsimusi lahendada ilma meie kõigi toetuseta.

Sellel juubelipäeval kutsun ma Toronto arvurikast eestlaskonda üles pühendama oma tähelepanu ja ulatama oma abistavat kätt Eesti Maja juhatusele, et meie ühiskodu paremini väljaarendada, nii et ta vastaks kasaegsetele nõuetele ja vajadustele. See on suur ja kohustav ülesanne, kui tahame, et Eesti Maja jääks püsima eestlaste kultuurikeskusena.

See on tõsine ja tungiv ülesanne. Terve rida teiste rahvusgruppide oma majasid on tõsistes raskustes. Meenutagem vaid, et sakslaste uhke ehitus Club Harmonie ei suuda end enam majandada.

Kui tahame näha oma maja püsimist, peame alustama samataolist entusiasmi ja talgute vaimu, millega me seda maja über ehitasime ja suurendasime.

ESTO-84 ajal, kui siit majast käis läbi tuhandeid kaasmaalasi maailma eri nurkadest, kuulsime palju kiitvaid sõnu meie kodu kohta. Tundsime sellest õigustatud uhkust ja headmeelt, sest see kiitus kuulus kogu Toronto eestlaskonnale.

Tehkem siis sellel pidupäeval põhiline otsus, et SELLE MAJA PÜSIMINE ON MEIE KÕIGI ÜHINE VASTUTUS JA KOHUSTUS.

Selles mõttes ja vaimus soovin mina Toronto Eesti Majale jätkuvat edu ja õnne kogu Kanada eestlaskonna ja tema organisatsioonide nimel, astudes teise veerandsajandisse.

Toronto Eesti Maja esimene esimees konsul Johannes Markus ütles 25 aastat tagasi: „EESTI MAJA ON MEIE RAHVUSLIK UHKUS". Tehkem kõik, et ta selleks jääks järgnevaks 25-ks aastaks, sest „EESTI MAJA MEIL ON VAJA!"

ILMAR HEINSOO
Eesti Vabariigi aupeakonsul Kanadas

„Extensive Care Fund" Ehatares rohkem abi vajajate jaoks

30. septembril 1985 lahkunud Linda Kull'i mälestuseks on avatud Eesti Ühispangas fond, et oleks majanduslik tagatis sellest ajast üle aitamiseks, kus vananevad elanikud vajavad rohkem abi kui see on „Ehatare" ülesanne ja otstarve — et saaks palgata abijõudu abivajajate toitmiseks, hoolitsemiseks, vannitamiseks jne., kuni omastel avaneb võimalus abivajaja „Nursing Home'i" või „Chronic Care Hospitali" paigutamiseks. Järjekorrad selleks on kuude või isegi aastate pikkused!

See on pingutav aeg omastele ja Ehatare personalile, kui tuleb anda ootavatele abivajavatele rohkem hoolt ja abi, kui see on Ehatare ülesanne. Palgaline abijõud saaks olukorda kergendada.

Fond EHATARE's rohkem abi vajajate heaks on Eesti Ühispangas arve nr. 8034—0.

Vanemate koguduseliikmete ja perekondsete kirikupäev Peetri kirikus

Peetri kirikus toimub pühapäeval, 27. oktoobril kell 11 hommikul erilaadiline jumalateenistus, mõeldud vanemate koguduseliikmete austamiseks.

Õpetajad paluvad, et koguduseliikmed tooksid oma vanemad ja vanavanemad ning eakad sõbrad — tuttavad nende auks korraldatud jumalateenistusele, mis toimub usupuhastuspühal, armulauaga. Samal pühapäeval on leeri algus, mistõttu perekondadel on samuti eriline päev kiriku külastamiseks.

Jumalateenistusel teenivad mõlemad õpetajad ning laulab Cantate Domino dr. Roman Toi juhatusel.

Jumalateenistusele järgneb kohvilaud lühikese kavaga.

Transporti vajavad liikmed, palume helistada kiriku kantseleisse või õpetajatele (tel. numbrid ja ajad KIRIKUTEADETE kuulutustes).

Õpetajatel ja korraldajatel nõukogu liikmetel oleks väga hea meel, kui saabuks jumalateenistusele hulk vanemaid ja neid tooma tulevaid nooremaid koguduseliikmeid, usupuhastuspühal ja leeri alguse päeval.

KIRIKUD

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS

Kirik: Redeemer Luteri kirik (Bloor ja Indian Rd.)

Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel. 483--2478 ja 1-527-0410

Lõikustänupühal, esmaspäeval, 14. okt. kell 3 p.l. LÕIKUSTÄNUPÜHA JUMALATEENISTUS VIRGINIA UNITED KIRIKUS, Hwy 48 & Royal Beach Rd.

Pühapäeval, 20. oktoobril kell 5.00 p.l. JUMALATEENISTUS Toronto kirikus.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus, 501 Davisville Ave., Torontos. Igal esmaspäeval kell 18.00—19.30 **Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.**

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Leinateateid

Austraalias suri 11. aug. 1985 Helgi Kasepuu (neiuna Pastel) sündinud 16. nov. 1951.

New Yorgis suri 11. aug. 1985 Peeter Kitzberg, sündinud 16. juunil 1891.

Woodstockis suri 3. aug. 1985 Valentine Jürman, sündinud 30. nov. 1906 Narvas.

New Yorgis suri 12. aug. 1985 Leida Berg, sündinud 10. mail 1899 Vändras.

Rootsis suri 10. aug. 1985 John Lindström, sündinud 11. juulil 1909.

Shultz kaitses USA seisukohti

NEW YORK — USA on pehmem Lõuna-Aafrika Vabariigi ja tema rassistliku poliitika vastu kui Nikaraagua kommunismi vastu, kuna Washington vajavat moraalsete seisukohtade ja realistliku olukorra tasakaalustamist, ütles välisminister George Shultz.

Kaitsedes end süüdistuste vastu, et Washington on olnud topeltstandardiga, tegeledes vasakpoolsete sandanistade valitsuse ja valgete vähemusvalitsusega Lõuna-Aafrikas. Shultz ütles, et USA on võtnud seisukoha apartheidi lõpetamise nõudmiseks. Aga ta lisas, et olukord nende kahe näiteks toodud riigi vahel on erinev ja erinevad on ka USA huvid mille kohaselt tuleb oma poliitikat kujundada.

Oma kõnes National Committee on American Foreign Policy kokkutulekul Shultz tõmbas paralleele kahe riigi vahel oma argumentide illustreerimiseks,

et „moraalsete printsiipidega arvestamised ei saa olla mingiks aseaineks tervele välispoliitikale maailma karmi reaalsuse ja komplitseeritud valikute juures".

„Meil on sõpru ja liitlasi, kes ei ela alati meie vabaduse standardi ja demokraatliku valitsuse normide kohaselt, me ei või neid siiski sellepärast veel loovutada," ütles Shultz. „Meie vaenlased on suuremad eksijad nende printsiipide vastu. Tuumarelvade ajal meil pole mingit valikut, vaid otsida lahendust poliitiliste abinõudega."

Heinsoo Eesti Maja
as.
Foto: Vaba Eestlane

25

25. juubelipäeval on
kes olete kogunenud

sele Eesti Maja juha-
usrikas ülesanne meie
el ja tuleviku suuna-

e kaaseestlastele, kelle
batahtlik panus kahe-
Torontos kujundanud
ogu vabas maailmas.
öistetavaks keskuseks,
vuslikeks ja kultuuri-
ulist momenti, mida

käigus üha suurene-
nme?

nas tuleviku perspek-
keskusena?

meie kõigi tähelepa-
imusi lahendada ilma

ronto arvurikast eest-
anu ja ulatama oma
meie ühiskodu pare-
saegsetele nõuetele ja
sanne, kui tahame, et
urikeskusena.
Terve rida teiste rah-
skustes. Meenutagem
rmonie ei suuda end

mist, peame alustama
millega me seda maja

läbi tuhandeid kaas-
e palju kiitvaid sõnu
tatud ukust ja head-
o eestlaskonnale.
ne otsus, et SELLE
UHINE VASTUTUS

a Toronto Eesti Ma-
eestlaskonna ja tema
erandsajandisse.
ees konsul Johannes
MAJA ON MEIE
, et ta selleks jääks
MAJA MEIL ON

O
peakonsul Kanadas

seisukohti

mem Lõuna-Aafrika
a vastu kui Nikaraa-
hington vajavat mo-
lukorra tasakaalusta-
tz.

rican Foreign Policy kok-
Shultz tõmbas paralleele
i vahel oma argumentide
imiseks,

praalsete printsiipidega ar-
ised ei saa olla mingiks
ks tervele välispoliitikale
na karmi reaalsuse ja
itseeritud valikute juures".

on sõpru ja liitlasi, kes ei
meie vabaduse standardi
kraatliku valitsuse normide
me ei või neid siiski sel-
veel loovutada," ütles
Meie vaenlased on suure-
ijad nende printsiipide vas-
marelvade ajal meil pole
valikut, vaid otsida lahen-
itiliste abinõudega."

Noortejuhtide aastakoosolek...

(Algus lk. 1)

Noortemalevate ühiseks koduks on Toronto Eesti Maja Noorteruum, mille aruande esitas Noorteruumi vanem Konsa Leemets. Ruumi peamised kulud katab Eesti Maja, skaudinoorus paneb omalt poolt lisa. Noorte panust kavatsetakse eelseisval aastal suurendada $600-le.

Eesti nooruse ülemaailmse ajakirja „Tulehoidja" aruanded esitasid talituse juhataja Helgi Rosen ja Kanada toimetaja Ervin Aleve. Helgi Rosenilt kuuldi, et TH tellijate arv on langenud Kanadas 395-lt 348-le ja et ajakiri majanduslike raskustega võideldes toetub peamiselt Rootsi eesti noortele. Tänavu on TH nelja aastas ilmuva numbri tellimishinnaks $10.—. Ervin Aleve puudutas TH kaastöö probleeme ja nentis, et ajakiri on muutunud „värskemaks".

Maailmalaager „Eesti Lipu" majandusaruande esitas Paul Kiilaspea. Mitmesuguste toetuste abil saadi laagri aruanne ots-otsaga kokku ja praegu on kassas ainult $49.—. Õnnestunud laagri kogu läbikäik oli $89.000.

Kõige huvitavam aruanne koosolekul oli Guelphis toimunud Kanada Jamboree esindusüksuse juhi Härold Kivi ülevaade laagri ettevalmistustest, tegevusest ja majandusest. Laager õnnestus. Eesti esinduse osas suurepäraselt ja selleks investeeritud raha täitis kuhjaga oma otstarbe. Härold Kivi mainis, et laagris oli 29 Lembitu ja 14 Kalevi üksuse liiget ja et kogu üritus läks maksma ca $17.000. Ta tänas nimeliselt juhte, kes laagri heaks kordaminekuks kaasa aitasid.

Kohal algatatud küsimuste all mainis Sihtasutus Eesti Päevade skaudinooruse esindaja Leo Puurits tagasihoidlikku toetust, mis noortele anti. Gaidide Liidu Keskbüroo liige Aili Silmi kutsus kõiki suvel Saksamaal toimuvatele õppepäevadele ja Egbert Runge mainis oma sõitu Soome suurlaagrisse, kus kogu laagri kestvusel viibis Lydia van der Veen Rajaleidjate lipkonnast.

ROHKEM MEHI KUI POISSE

Koosolekud jätkusid eraldi. Skautide maleva aruannetest selgus, et eesti skautluses Kanadas tegutseb poisse ja noormehi 135 (möödunud a. 162), täiskasv. juhtidena ja vanaskautidena on 223 (224), seega kokku 358 (386) liiget. 250 nendest on Toronto skautüksustes Kalevi lipkonnas ja Lembitu Malevas ning 43 Torontos mitmesugustes juhtimiskeskustes. Liikmeskonna arvusid mõjutavad eestlaste madal iive, elukohtade muudatused ja rahvuslik passiivsus.

Maleva skautlikku vahvust ei näita siiski mitte liikmete arvud, vaid kooskäimised, õppetulemused ja kassade läbikäigud. Poisid ja noormehed on aasta kestel sooritanud 231 mitmesugust skaudikatset, teostanud 241 mitmesugust tegevusharastust ja üksuste kassade läbikäigud kokku on olnud $16.175—. Üksustest on edukaim olnud Lembitu Malev, kelle vastavad arvud on 183, 132 ja $11.275.—. Maleva juht Egbert Runge esitas tegevuse aruande, tõstes esile tublisid inimesi ja üksusi ning tänades tehtud töö eest. Maleva kassa-aruande — tasakaalus $23.293.— esitas majandusjuht Mart Pedel. Kõik aruanded kinnitati.

Maleva staabi tublit tööd hinnati nende tagasi valimisega. Koosseisust langes omal soovil välja Jüri Laansoo. Eesti Skautide Maleva juhtkond eelseisval aastal on järgmine: maleva vanem Ermi Soomet, maleva juht Egbert Runge, staabi liikmed: Gunnar Mitt, Mart Pedel, Jaan Lepp, Ervin Aleve, Arvu Oiling, Konsa Leemets, Bruno Lindre, Enn Kiilaspea, Leo Puurits Silver Kask ja Brian Meret. Maleva tegevust revideerib Skautmasterite Kogu koondise juhatus. Maleva esindajaks Nooruse Fondi valiti Gunnar Mitt.

Toronto Eesti Võitlejate Ühingu juhatuselt saabunud laskevõistluse statuudi „Vaba Eesti Karikale" esitas Heino Jõe. Võistlus on 22 kal.

spordipüssidest kolmes asendis 3 korda 20 lasku kõikidele eesti noortele, kelle vanus võistluspäeval on alla 21 aasta. Võistluse juures on omapärane see, et võidumeeskonnaks loetakse 4 parimat, ükskõik millisesse noorteüksusesse nad kuuluvad. Nende nimed graveeritakse karikale, mis seisab E. Majas trofeede vitriinis. Võistluse statuut võeti põhimõttelikult vastu ja volitati maleva staapi seda läbi vaatama võimalike paranduste ja täpsustuste tegemiseks. Kavatsuse kohaselt antakse karikas esmakordselt võitjatele välja vabariigi aastapäeval 1986.

Maleva tegevuskava võeti vastu staabi poolt esitatud kujul ja see on üldiselt sarnane eelmistele aastatele. Uudis-üritustena on kavas CPR kursus (ka vanematele), vanemgaidide-vanemskautide „täiturg", vahepeal ära jäänud spordivõistluste taas-korraldamine ja osavõtt Ühendriikide eesti noorte juubelilaagrist Järvemetsal. Maleva eelarve kinnitati $10.000.

GAIDID JATKAVAD ENDISE JUHTKONNAGA

Gaidijuhtide aastapeakoosolek, mis toimus eraldi, kinnitas tegevuse aruande ja ca $10.000 tasakaalus majanduse aruande. Uue aasta eelarve on samuti $10.000. Tegevuskava on tihedas koostöös skautidega suuremate ürituste alal. Gaidide Malev valib oma juhtkonda igal teisel aastal ja tänavu valimisi ei olnud. Malevat juhib endiselt Anne-Mai Kaunismaa, sekretär Evi Novek, majandusjuht Anne Orunuk, gaidide tööala juhataja Tiina Martjak, hellakeste tööala juhataja Astrid Jõgi, vanemgaidide töö juhataja Mai Meret, õppeala juhataja Asta Piil ja varahoidja Leili Terts. Gaidide lipkonnad valisid omale uued juhtkonna nõupäevadel ja nende nimed ilmusid sel puhul meie ajalehes. Eesti Nooruse Fondi esindajaks gaidide malevast valiti Anne Orunuk.

SKAUTMASTERID PÜÜAVAD PANUST SUURENDADA

Pühapäeval kell 2 p.l. enne noortejuhtide aastapeakoosolekuid toimus Eesti Majas Eesti Skautmasterite Kogu Kanada koondise peakoosolek 22 osavõtjaga. Koosolekut juhatas esimees Eino Kuris ja protokollis sekretär Evald Oder. Esimees esitas ka koondise tegevuse aruande. Skautmaster Lia Pikkov tegutses liikmeskonna-sekretärina ja uuris liikmeskonna aktiiviseerimise küsimust. Ta küsitles paljusid passiivseid liikmeid, et selgitada nende jätkuvat tegutsemist või erru minekut. Skautmasterid esitavad igal aastal tegevuse aruande paari lakoonilise märkusega. Heino Jõe tegi ettepaneku isiklikku aruannet täiendada kahe punktiga: 1. mida olen teinud skautluse heaks ja 2. mida olen teinud eestluse heaks möödunud tegevus-aastal.

Evald Oder andis ülevaate tema poolt teostatud skaudikatsete eestikeelse terminoloogia kujundamisest. Kanadas kehtivate skaudikatsete korrektseks tõlkimiseks tuleb paljudel juhtudel kasutada moodsat eesti keelt. Teiseks andis ta ülevaate Torontos tehtava katsesüsteemide muutmise proovi kohta. Kanada skaudikatsed on osutunud liiga keeruliseks ja neid taotletakse lihtsustada. Need on antud mõnedele skaudiüksustele proovi peale ja üks neist üksustest on Lembitu Malev. Evald Oder tutvustas olulisemaid muudatusi ja uut märkide süsteemi.

Gunnar Mitt andis selgitava ülevaate Eesti Nooruse Fondi ümberkorraldamise kavadest. Koondise esimees Eino Kuris esitas tegevuskava tulevaks aastaks. Valimistel moodustati koondise juhatus eelseisvaks aastaks: esimees Eino Kuris, liikmed: Lia Pikkov, Härold Kivi, Evald Oder, Valter Piigli, Raul Oolo. Pärast koondise üldkoosolekut toimus kinnine erakoosolek.

„Põhjala Tütarde" gaidlipkonna juhid, kes võtsid osa Kotkajärvel peetud nõupäevadest 14 ja 15. septembril. Esireas vasakult Linda Roosipuu, Margot Nortma, Kalli Hubel, Maimu Nõmmik, Leili Terts; seisavad teises reas Silvia Birk, Monika Kask, Ingrid Silm, Kadri Nõmmik, Lee Metsalo, Juha Metsala; kolmandas reas Mai Meret, Asta Piil, Ülle Träss ja Oona Mällo.

Skautmaleva staabi ja Skautmasterite Kogu liikmeid koosolekute vaheajal Kotkajärve nõupäevadel 14. ja 15. septembril. Pildil esireas vasakult Egbert Runge, Gunnar Mitt, Jaan Lepp, seisavad Bruno Lindre, Enn Kiilaspea, USA Skautmasterite Kogu esimees Linold Milles, Konsa Leemets, Brian Meret, Silver Kask ja Raul Olo.

Foto — Ervin Aleve

TAIMI PROOS'i luuletuskogu

ELUKIIGEL

Saadaval VABA EESTLASE talituses

HIND $10.— + saatekulu 50 ¢

Realistid

Realistide järjekordne kokkutulek toimub reedel, 18. oktoobril Tartu College'i restorani ruumes algusega kell 7.30 õhtul. Kõik realistid kutsutud.

Eestiainelise professuuri eeltööd edenevad Vancouveris

Vancouveri eesti ühiskond on teinud eeltöid eestiainelise professuuri loomiseks Simon Fraseri ülikooli (SFÜ) juurde. Algkapitali on laekunud sarnases ulatuses, et võib eeloleval sügisel astuda läbirääkimistesse SFÜ-ga lepingu sõlmimiseks. Vajaliku algkapitali suurus on $200.000, sellest oli laekunud 31. augustiks 1985 $143.000, puduv osa on veel $57.000, mis arvestades Vaucouveri eestlaste ohvrivalmisusega pole ületamatu.

Leping SFÜ-ga majanduslikes vunegi sügisemester laiemaulatuseasjus hõlmab kahte peamist osa. Esiteks peab see kindlaks määrama kapitalist saadud protsentide kasutamise. Selle alla kuuluvad lektorite ja külalislektorite tasu, kulud ühenduses õppetööga, SFÜ kulud, inflatsiooni kulud. Teiseks peab leping sisaldama juhendi algkapitali tagasimaksmiseks sama ühiskonna nendele organisatsioonidele, kelledel on olemas tulumaksust vabastav number. Praegu on Vancouveris sellisteks kogudused, Kirikufond ja EKÜK.

Kui eeltoodud leping EKÜK ja SFÜ vahel on sõlmitud, toimub algkapitali ülekanne vastavasse fondi ülikooli juures. Fondi majandab ülikool.

Sarnase fondi avamine ülikooli juurde avab omakorda tee SFÜ-le edastiste toetuste hankimiseks professuurile.

Eestiainelise professuuri asutamisega muutub Eesti Kultuurühing Kanadas töö SFÜ-s kindla-iseloomulikuks millega ülikool arvestab oma programmi koostamisel. Eestlaste loengute kava koos vastavate kirjeldustega pääseb ülikooli programmi säärasel määral, kus sellega saab tutvuda kogu üliõpilaskond. Pealegi soovib ülikool näha eesti progammi koostamist sarnases ulatuses, mis pakub huvi laiemale üliõpilaskonnale, kuid ikkagi nii, et eestiaineline osa selles esineks prominentselt. Nii on tänaseks on oluline, et need oleksid kättesaadaval.

Eestiainelise professuuri asutamisega „Etnograafia Eesti ja Balti-Skandinaavia aladelt", kus eesti etnograafiat vaadeldakse Balti-Skandinaavia taustal.

Eestiainelise professuuri tegevus tekitab vajaduse ingliskeelsete materjalide järele. Seda on neil siiski olemas, näiteks prof. Võõbuse jt. tööd.

Eestiainelise professuuri tegevus peab looma olukorra, kus tudengid neid kasutavad oma õpinguis,

Samuti nõuab kohapealne elu teaduslikku läbitöötamist ja salvestamist. Materjali on ülikülluses. Seda tööd võiksid teha eesti keelt valdavad tudengid, kasutades ainet mõneks väiksemaks akadeemiliseks tööks või ka laiaulatuslikumaks uurimiseks teadusliku kraadi saavutamisel.

Eestiaineline professuur tutvustab Eestit kanada ühiskonnale säärasel viisil, mis tõstab lugupidamist meie rahva vastu, pealegi on sel tähtsus tulevastele põlvedele. „Eestiainelise professuuri loomine on tänapäeval meie ühiskonna üks tähtsamaid ja vajalikke ettevõtteid — see on koht kus igal päeval räägitakse midagi Eesti kohta!" ütleb EKÜK korjandusaktsiooni korraldaja Lembit Pütsep.

„Läänekaare Postipoiss"

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII

Nüüd saadaval uued EUROOPA STIILIS

THERMO-AKNAD

kolmes värvis 2- ja 3-kordse klaasiga.

Tasuta hindamine. Helistage: töökoja tel. 832-2238
kodus 769-0932

OSSO Investments Inc.
10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

EESTLASED — NII SEE OLI
THE ESTONIANS — FOR THE RECORD

Esto '84 avapäeval näidatud film eesti ajaloost on nüüd valmis eestikeelses versioonis!
Huvitav arhiivmaterjal meie rahva võitlusest, moodustab väärtusliku üriku perekonnale ja sõpradele näitamiseks ja ka kinkimiseks. Saadaval eesti- või ingliskeelses versioonis videolindil kahes Põhja-Ameerika formaadis (VHS või BETA), hinnaga $45.—, Ontario elanikel tuleb lisada 7% käibemaksu. Kassetti tellimiseks palume täita alltoodud kupong ja tagastada meile koos rahasaadetisega aadressil:

ESTOFILM CANADA
314 Jarvis St., Suite 103A
Toronto, Ontario M5B 2C5
Canada

Austraalias ja Euroopas kasutatava PAL formaadi kassettide tellimiseks palume lähemaks informatsiooniks meie poole pöörduda.

Nimi: .....
Aadress: .....
.....

Eestlased — nii see oli
☐ ½" VHS Kassett ☐ ½" BETA Kassett
The Estonians: For the Record
☐ ½" VHS Kassett ☐ ½" BETA Kassett

Kanada mitmekultuuriministeerium tegi investeeringuid

Minister Otto Jelinek jagas ligi $400.000

Kui Otto Jelinek Kanada föderaalvalitsuse mitmekultuuri ministri kohustused omale sai lubas ta peagi kõigi etniliste ühiskondadega kontakti võtta. Käesoleva nädala esmaspäeval kohtus ta Toronto etniliste ühiskondade ja etnilise pressi esindajatega. Põhjuseks oli Toronto piirkonna etniliste ühiskondade poolt tehtavaile projektidele toetuse andmine; 28 projektile oli antud kokku $398.838.

Minister Otto Jelinek tutvustas end, öeldes et ta kuulub ise etnilisse gruppi, pole siin maal sündinud, vaid siia emigreerunud. Ta on tuttav etniliste ühiskondade probleemidega ja tal on tugev kohusetunne mitmekultuursuse vastu. Ministri ülesannetes tahab ta kokku saada rahvaga üle Kanada, kuna tema arvates mitmekultuurilist tegevust ei saa juhtida Ottawast, vaid on vaja inimestega mitmel pool kohtuda, mõtteid vahetada ning nende vaadetega tutvuda. Mitmekultuursus pole mitte ühe ministeeriumi, vaid kogu rahva poliitika.

Puudutades antud toetusi ta ütles,

et need pole toetused, vaid investeeringud kanada mitmekultuurilisse ühiskonda.

See teeb kanada kultuuri rikkamaks.

Lõpuks ta rääkis oma kavadest alalise mitmekultuurilise büroo avamiseks Torontosse, suurimasse Kanada mitmekultuurilisse ühiskonda, et soovijad võiksid alati tema juurde oma soovidega tulla.

Otto Jelinek määrati mitmekultuuri ministriks 20. augustil. Ta on sündinud Prahas, Tshehhoslovakkias 1940. Immigreerus oma perekonnaga Kanadasse 1951. Sai hariduse Oakvilles ja viimase Swiss Alpine Business College'is Shveitsis.

Ta on Canada's Sports Hall of Fame liige, pärast seda kui ta tuli koos õe Mariaga paarisuisutamises 1962. a. maailmameistriks.

Ta valiti esimest korda parlamenti 1972, 1979 oli ta transpordiministriks, kuuludes samal ajal mitmesse parlamendi komiteesse. Praeguse konservatiivide valitsuses oli ta alul spordiminister, kuid ütles, et nüüd on ta selle nii hästi organiseerinud, et võib piirduda tälelikult mitmekultuursusele.

Kanada mitmekultuuri minister Otto Jelinek ja Ontario uus leitnantkuberner Lincoln Alexander.

SPORT

Spordimärkmik

Shveitsis peeti Eesti ja Shveitsi mitmevõistlejate võistlus. Võidukad olid võõrustajad meeste 10-võistluses 7490 ja naiste seitsmevõistluses 2991 punktiga. Edukaim eestlasist oli Valter Külvet, kes pälvis 7844 punktiga esikoha. Naistest tuli neljandaks T. Kõnn 5434 p.

Leedus, Kaunase lähedal toimusid N. Liidu purilennu meistrivõistlused. Lennata tuli kolm kolmnurgamarsruuti, esimese pikkus oli 190 km, teine 172 ja kolmas 174. Eestlanna Aanu Harak läbis esimese 79,20 km/h, teise 79,97 ja kolmanda 62,78, mis andis talle 2781 punkti ja võitis sellega N. Liidu meistritiitli. Teisele kohale tuli moldaavlane, kolmandale lätlanna.

Eesti meestest oli parim Tiit Soorm, kes üldarvestuses pälvis viienda koha standardklassis. Vabaklassismees Mati Sillajõe tuli kolmandaks 174 km kolmnurkteekonnal ja mitmevõistluse kokkuvõttes viiendaks.

Teine eesti tähelepanuväärіv naispurilendur Eda Laan võistles samal ajal Poolas.

☆

Käesolevalt kergejõustikuhooajalt oodatakse kolme uut rekordi — teivashüppes, meeste- ja naiste kõrgushüpetes, mis olevat tõenäolisuse piiris. Vene vennad Sergei ja Vassili Bubkalt oodatakse esimestena 6 m ületamist teivashüppes. Hiljuti mõlemad vennad ületasid 5.80, aga ebaõnnestusid kui katsetasid 5.95, mis on 1 sm parem Sergei nimel olevast maailmarekordist.

Meeste kõrgushüppes on 2.40-le lähemale tulnud Eberstadtis, Lääne-Saksamaal rootslane Patrick Sjöberg, kes tegi Eurooparekordi 2.38, üks sm vähem hiinlase Zhu Jianhua nimel olevast maailmarekordist. Sjöberg on teinud kolm katset 2.40 ületamiseks ja seni ebaõnnestunud, kuna latt tuli mingil põhjusel alla, kuigi ta oli selle ühel koral juba ületanud. Samal võistlusel seitse sportlast ületasid 2.30 ja rohkem. Läänesakslane Dietmar Hoegenburg, olümpiavõitja ja maailma rekordi omanik 2.39-ga siserajal, jäi Sjöbergi järel teiseks.

Samasuguse huviga vaadatakse ka naiste kõrgushüppetulemusi, mis on praegu 2.07-ga Ludmilla Andonova nimel.

Robert Saar parim laskur

Laupäeval, 28. sept. pidas Seedrioru Laskurklubi oma traditsioonilise Seedrioru rändkarika võistluse. Ilmataadi poolt oli haruldane sügisilm — päikesepaisteline ning tuuletu. Aastad on aga kunagise suurearvulise eesti tegevlaskurite pere kallal oma „rüüstamistööd" teinud, nii oli siis ilmunud tulejoonele vaevalt pooltosinat meest. Kõigele vaatamata viidi aga võistlus läbi ettenähtud kava kohaselt — 3 x 20 lasku v-kl. vabapüssist, kolmest asendist 50 meetri rajal, rahvusvahelisse märki. Võitjaks tuli noor lootustandev tulevikumees Robert Saar, kellele klubi esimees Carl Rajamets andis üle Seedrioru rändkarika. Allolevalt kolm parimat tagajärge:

1. Robert Saar — lamades 185; püsti 142; põlvelt 163; kokku 490 silma. 2. Arnold Pakker — 185, 128, 167, 481. 3. Udo Robi — 186, 126, 159, 471. Edgar Tiilen — 188, 161, 167, 516 (väljaspool võistlust).

Algajate klassis võistles kaasa Karl Tera, kes saavutas spordipüssist 3 x 10 lasuga kolmest asendist kokku 205 silma.

Punktikohtunikuna andis oma panuse J. Reinoja.

E. T.

RISTSÕNA NR. 1258

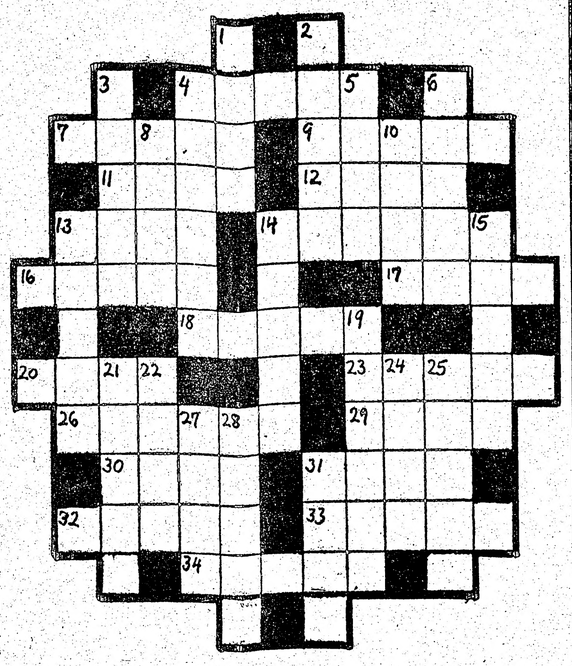

Põikread: 4. ... päev — täht-päev kalendris, 7. Prantsuse ooper, ka omaaegne paberossisort Eestis, 9. Naistegelane operetis „Nahkhiir", 11. Liiklusvahend, 12. Arv, 13. sajakirja võti, 14. Lõuna-lääne, 16. Mehenimi, 17. Võõrasisa, 18. Teatud heli, 20. On igal riigil erinev, 23. Metall, 26. Pikksilm, 27. Oma-aja eesti parim kergejõustiklane, 30. Lääge, 31. Mitte märg, 32. Tööstusasula Põhja-Eestis, 33. Laste imetajad, 34. Eesti populaarsemaid näitlejaid.

Püstread: 1. Sugulane, 2. Reeglist erinev, 3. Rumeenia kuningate nimi, 4. Suurim lind, 5. Mõte, 6. Teisiti, teise nimega, 8. Endine eesti ajaleht, 10. Naisenimi, 13. Väike siga, 14. Inglise tuntuim helilooja, 15. Prantsuse naiskirjanik, 19. Manguma, 21. Tilk, 22. Ei näe, 24. Väike kala, 25. Maitsev supikala, 27. Toos, 28. Paremik, valituim osa, 31. Kasulik lind.

RISTSÕNA NR. 1257 LAHENDUS

Põikread: 1. Barakk, 6. Valvur, 10. Allah, 11. Ollepa, 12. Domino, 13. Protees, 14. Isis, 16. Mayo, 18. Kivi, 19. Kannatus, 22. Alam, 24. Deledda, 25. Ivanhoe, 27. Mana, 29. Halisema, 32. Leek, 35. Idas, 36. Eale, 37. Looring, 39. Matkan, 40. Caesar, 41. Assid, 42. Sõrmus, 43. Aeglus.

Püstread: 1. Blokid, 2. Rullik, 3. Kapp, 4. Klarkiad, 5. Baltika, 7. Amos, 8. Veikat, 9. Rhodos, 12. Dean, 15. Siberis, 16. Maantee, 17. Yukon, 20. Amin, 21. Nemad, 23. Lamm, 26. Valencia, 28. Aadress, 29. Hirmus, 30. Lahter, 31. Egon, 33. Kapsel, 34. Keeris, 37. Lasu, 38. Gade.

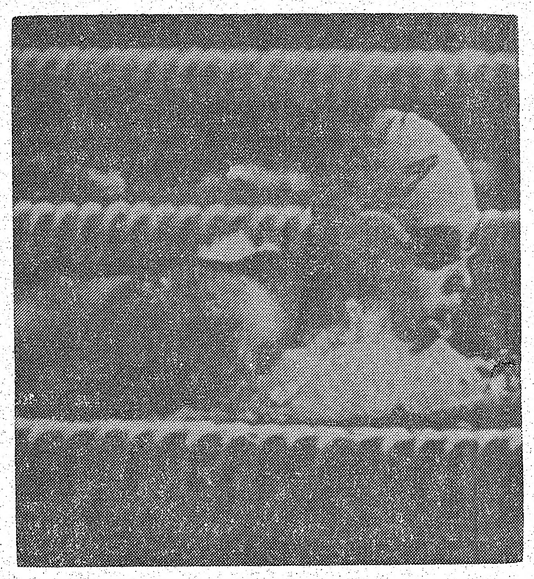

Parimaid Eesti ujujaid Aivi Liiv, kes Tokios peetud võistlusel saavutas mitmeid medaleid.

RAAMATUID

MÜÜGIL „VABA EESTLASE" TALITUSES

	Hind $	Saatekulu ¢
EESTI SKAUTLUS VIISKÜMMEND AASTAT	2.—	$1.—
ESTONIAN SCOUTING	3.—	.50
Fred Limberg — ISAMAA EEST	18.—	.70
EDUARD RÜGA graafik ja maalija	9.—	.70
Ivar Ivask — ELUKOGU	10.—	$1.—
Helno Jõe — LUGU KABIST, LUGU KÄNNUST	2.—	.50
Anna Ahmatova—Marie Under — REEKVIEM	3.50	.50
Herbert Michelson — KODUMAALT VÕÕRSILE	10.—	.50
Herbert Michelson — SKAUTLIKUL TEEL	3.—	.50
Herbert Michelson — NOORSOOTÖÖ RADADEL	3.—	.50
Herbert Michelson — EESTI RADADELT	9.—	.50
Paul Laan — MÕTTELEND — pilte ja peegeldusi	5.—	.50
Aarand Roos — JUMALAGA, KARS JA ERZURUM	6.—	.50
Ants Vomm — VARJUD (luuletuskogu)	8.—	$1.—
Salme Ekbaum — AJATAR (luuletuskogu)	4.—	.50
Johan Pitka — RAJUSÕLMED	8.80	.50
Urve Karuks — KODAKONDUR (luuletuskogu)	6.—	.50
Hannes Oja — KOPUTUSED ENESES (luuletuskogu)	1.50	.50
Hannes Oja — TUNNETE PURDEL (luuletuskogu)	2.75	.50
Andres Küng — MIS TOIMUS SOOMES?	14.—	.50
Einar Sanden — LOOJANGUL LÄHKUMINE TALLINNAST	16.20	.50
V. Veedam — LURICH AMEERIKAS	8.—	.70
E. Uustalu — TAGURPIDI SÕUDES (Mälestusi 1914—1943)	18.—	$1.—
A. Roos — RÄNDAMAIE (luuletuskogu)	6.—	.70
Prof. Felix Oinas — KALEVIPOEG KÜTKES j.m. esseid	13.—	$1.—
E. Sanden „SÜDA JA KIVID"	19.50	.70
I. Külvet — NÄITEMÄNGURAAMAT (5 näidendit)	15.—	.70
H. Rajamaa — MARIE UNDER INIMESENA	4.—	.50
Arvi Tinits — VÄLGUMÄRGI KASVANDIKUD	47.—	
Saatekulu Kanadasse $1.50, mujale		$3.—
Gisela McBride — TALES FROM ESTONIA	5.75	.50
V. Kimberg-Kotkas luuletuskogu PILVE ALL JA PILVE PIIRIL	7.—	.70
E. Uustalu — FOR FREEDOM ONLY	14.—	1.—
REHVITUD PURJEDEGA II	8.—	1.—
NAER ON TERVISEKS — kõdijutte	8.—	.70
Ilmar JAKS — NEPTUN	18.—	1.—
Ivar Ivask — VERANDARAAMAT luuletuskogu	7.—	.70
S. Ekbaum — luuletuskogu ÕHUMÄRGI ALL	10.—	$1.75
Ants Vomm RISTSÕNAD II	2.25	.70
NAER ON TERVISEKS II	12.—	$1.—
M. Juhkam — USK ON MEID AIDANUD (Valimik vaimulikke sõnavõte kodumaale)	12.—	$1.50
TAIMI PROOS — ELUKIIGEL (luuletused)	10.—	.50
E. Eerme — EESTI EKSLIIBRIS VÄLISMAAL IV	5.—	.70
H. Meret — TEREMI JUTUSTUS	25.—	$1.50
LISANDUSI I mõtete ja uudiste vabale levikule Eestis	20.—	1.—
A. Mägi — EUROOPA RAHVASTE AJARAAMAT 264 kl., köites	$22.—	—.70 US$2.00
Robert Kreem — VANDEGA SEOTUD	15.—	$1.50
E. Past — MAALT ja MERELT	$10.—	$1.50

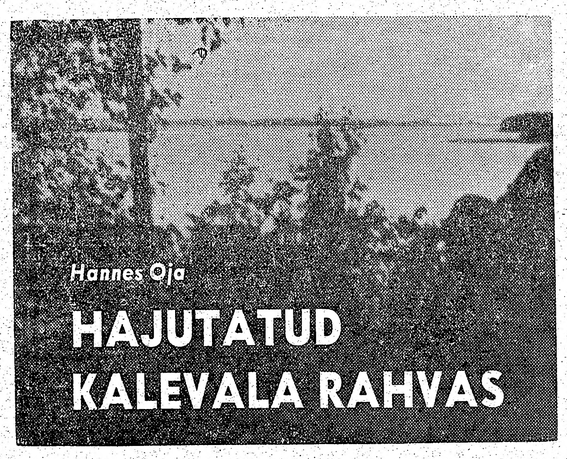

Hannes Oja

HAJUTATUD KALEVALA RAHVAS

Tähelepanekuid karjalaste saatusest järelsõja aastail

5.

Kergem on üldiselt esitada sobitamise mooduseid ja protsessi praeguses ajastus. Teiseks keskseks alaks on muutunud probleemide käsitlemine ja sobitusprotsessi üksikasjade analüüs. Kolmandaks eesmärgiks on näha sobituse nägu nagu see tulevikus võiks kujuneda.

Kui on küsimus Karjalast evakueerituist tänapäeva Soomes, pole enam põhiline käsitus karjalasusest selge. Nüüd küsitakse, kas karjalased on ainult need, kes maa loovutamise ajal seal elasid. Ja kuidas arvestada neid, kes olid asunud enne Karjala loovutamist mujale Soome või evakueerunud mujale. Sel küsimusel olevat tähendust selletõttu, et Karjala muude maakondade viisil oli liikumiselemineku alus, mitte minekukoht.

Evakueeritute rahvust määravaks aluseks oli arvestatud 1. septembril 1939. aasta kodukoht, või osalt hiljem N. Liidule antud või rendiitud piirkond, või et on sündinud loovutatud maa-alal.

Neljakümne aasta jooksul on see evakueeritute arv, kel võis olla isiklikke kogemusi kodukohast vähenenud poole võrra. Ja vananenud üle keskealisteks. Suhteline vähenemine kiireneb veelgi enam tulevikus, kusjuures liikuvus on suuremal määral sobitumisega seotud nähe.

Kui vanad lahkuvad surma läbi ühiskonnast, siis on saanud selgeks, et karjalasust ei saa edasi viia, kui sellesse arvestatakse vaid loovutatud aladel enne sõda elanuid, kodukohta omanuid. Teiselt poolt jääb selgeks, et Karjalas kodukohta omanud on karjalased olenemata sellest, kui kaua nad on seal elanud enne lahkumist. Enamus neist on sündinud seal. Karjalased on ka need, kes on sealt asunud muudesse riikidesse. Karjalased on ka need, kes on võinud pidevalt asuda Põhja- ja Lõuna-Karjalas ja ka need, kes asuvad N. Liidu Aunusel, Ingerimaal ja mujal.

Kuid mitte ainult piirkond ei tee kedagi karjalaseks. Probleemiks on ka bioloogiline eemaldumine s.o. uude keskkonda sündinud uued sugupõlved ja seda selgemini, mida kaugemale aeg kulub.

Sobitumine on evakueerimispoliitika, mil ühiskondlikult on eesmärgiks kinnitada evakueeritud soome ühiskonda vältimatuks olnud muudatuste järel. Sellisena ei ole sobitumine kaugel ühiskonna normaalsest sotsiaalpoliitikast või kasvatuslikust pürgimusist sotsiaalseiks kodanikeks.

Evakueeritute sobitumine tähendab arenguprotsesi, mis sisaldab üksikute ja rühmade teadliku pürgimuse tasandada tavasid ja käsitluste erinevusi selleks, et hakatakse vähemalt seedima teiste isikute ja gruppide arusaamisi, kuigi neid kõike ei kiideta heaks ilma omapoolse halvaks pidamata. Üldiselt on sobitumine aeglane arenguprotsess. Sageli on just noored need kelle juures see kiiremini toimub. Samuti oleneb see töösuhetest ja naabruses elavaist.

Sobitumine füüsilisse ümbrusse tähendab samastumist koha ja olukorraga, samuti nende väärtuste omaks võtmist. Aga kultuuriidentsust võib ümbrusolevasse keskkonda sulatada.

Ka karjalaste kultuuri aspektist on sageli mõistetud evakueeritud karjalaste osa vaid vastuvõtjaina ja oma kultuuri kaotava poolena, mis omal ajal viib ühtesulamiseni soome kultuuriga. Samas nähakse, et karjalaste ümberasujate juhtumil toimub kultuurielu omavahelise vahetusena, mis viib kultuuride segunemiseni või osalt uue kultuuriterviku sünniks. Kui peetakse laia karjalaslikku arusaamist vaatluse eesmärgiks, tuleks karjalaste ümberasunute kultuurile lisaks katsuda määritleda ka lõuna- ja põhjakarjalaste, üldist soome, rootsi, põhjamaade, euroopa, ka paljude teiste maade kultuuri. Lisaks oleks vaja konkreetne mõiste maa-, linna- ja tehnikalistest kultuuridest.

Keel ja murded kuuluvad kultuuri juurde. Mitmesuguste uurimiste kohaselt näivad karjalaste murdeist kiiremini kaduvat sellised selgesti märgatavad erijooned, mis on võõrad üldisele keelele kui ka selle piirkonna keelele, kuhu karjalased paigutati. Murrete säilimine oleneb east; noortel on vähe märgata karjalaste keele omadusi, kuid ka vanemate hulgas on neid, kes võõrastavad endise kodukandi murret. Kuid leiduvat ka nooremaid, eriti naisi, kelle murre on mõjudest kahjustamata. Sõnad „mie" ja „sie" on karjalaste erilised sümbolid.

Järgneb

Karjalaste kultuurikeskus Helsingis — Karjalatalo.

ATUID

LASE" TALITUSES

	Hind $	Saate-kulu ¢
END AASTAT	2.—	$1.—
	3.—	.50
	18.—	.70
ija	9.—	.70
	10.—	$1.—
GU KANNUST	2.—	.50
REEKVIEM	3.50	.50
LT VÕÕRSILE	10.—	.50
UL TEEL	3.—	.50
TÖÖ RADADEL	3.—	.50
ADADELT	9.—	.50
ilte ja peegeldusi	5.—	.50
ARS JA		
	6.—	.50
skogu)	8.—	$1.—
tuskogu)	4.—	.50
	8.80	.50
(luuletuskogu)	6.—	.50
ESES		
	1.50	.50
EL		
	2.75	.50
OOMES?	14.—	.50
	16.20	.50
RIKAS	8.—	.70
ES		
	18.—	$1.—
uskogu)	6.—	.70
G KÜTKES		
	13.—	$1.—
	19.50	.70
MAT		
	15.—	.70
INIMESENA	4.—	.50
ASVANDIKUD	47.—	
Kanadasse $1.50, mujale		$3.—
M ESTONIA	5.75	.50
L	7.—	.70
ONLY	14.—	1.—
	8.—	1.—
jutte	8.—	.70
	18.—	1.—
T		
	7.—	.70
MÄRGI ALL	10.—	$1.75
	2.25	.70
	12.—	$1.—
DANUD		
odumaale)	12.—	$1.50
L (luuletused)	10.—	.50
	5.—	.70
S	25.—	$1.50
e Eestis	20.—	1.—
TE		
	$22.—	—.70
		US$2.00
EOTUD	15.—	$1.50
	$10.—	$1.50

Keel ja murded kuuluvad kultuuri urde. Mitmesuguste uurimiste phaselt näivad karjalaste murdeist iremini kaduvat sellised selgesti ärgatavad erijooned, mis on võõd üldisele keelele kui ka selle irkonna keelele, kuhu karjalased igutati. Murrete säilimine oleneb st; noortel on vähe märgata karlaste keele omadusi, kuid ka vaemate hulgas on neid, kes võõrasvad endise kodukandi murret. uid leiduvat ka nooremaid, eriti isi, kelle murre on mõjudest njustamata. Sõnad „mie“ ja ie“ on karjalaste erilised sümbod. Järgneb

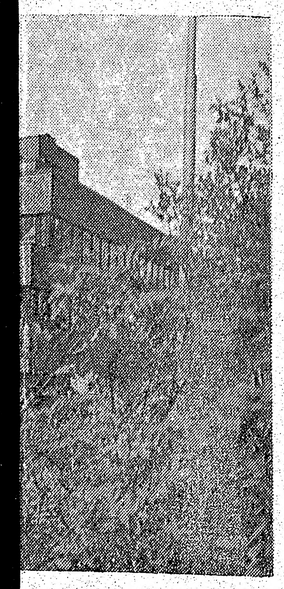

alatalo.

ADVOKAADID EESTLASED ROOTSIS

ADO PARK, Q.C.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 447-2017 või 929-3425

Tõnu Toome, B.A.Sc.,LL.B.
TOOME & PEASE
Advokaadid-notarid
Yorkdale Place, 1 Yorkdale Road, Suite 207
Toronto, Ont. M6A 3A1
Telefon 785-5550
kodus 762-2367

ENN ALLAN KUUSKNE
B.M., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
1 First Canadian Place, Ste. 3450
Tel. kontoris 363-0073
kodus 360-8776
IGAL ALAL

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAR
C. A.
Chartered Accountant
181 University Ave., Ste. 1802
Toronto, Ont. M5H 3M7
Tel. 864-0099

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
INSURANCE BROKERS
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

VABA EESTLANE
TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—3-ni
Telefonid: toimetus 444-4823
talitus 444-4832
KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.
Kuulutuste hinnad
üks toll ühel veerul $5.—
esiküljel $5.50
Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.
tel. 444-4832
Väljaspool tööaega:
Leida Marley 223-0080
Postiaadress:
9 Parravano Ct.
Willowdale, Ont. M2R 3S8

„VABA EESTLANE“
on vaivel eestlaskonna üldhuvide eest

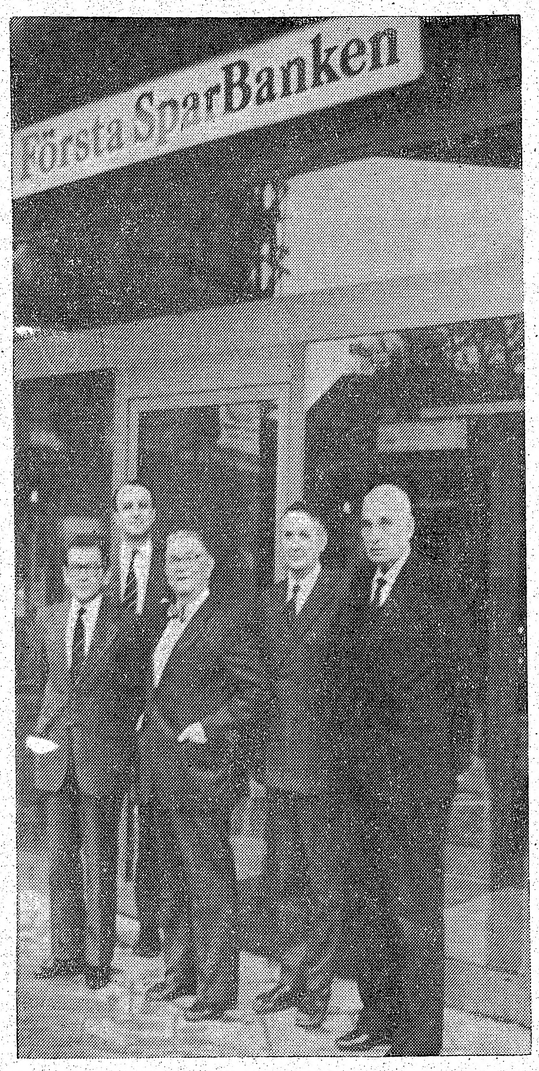

Eesti Laenu-Hoiu Ühisuse (Stokholmis) uus juhatus. Vasakult Harri Härm, Jaan Vilval, esimees Alfred Ventsel, Rein Tarmet ja Leo Karupää. Foto: R. Tippo

Eesti Kultuuri Koondise sügiseses tegevusplaanis on ette nähtud ühisreis Inglismaa pealinna Londoni tutvumaks sealse teatri- ja kultuurieluga. Reis toimub detsembri teisel nädalal.

☆

Norrköpingi Eesti Pensionäride Ühingu sügishooaeg algas septembri keskpaiku ja kestab kuni detsembrini, mil üle nädala teisipäeviti kohtutakse Eesti Kodus. Igal kokkutulekul on huvitav meelelahutus, kultuuriline või teaduslik ettekanne kas ühingu liikmetelt või külalisreferendilt. Tähtsamatel tähtpäevadel on ka peolaud perenaiste poolt kaetud.

☆

Göteborgis korraldati Gamlestadi Medborgarhus'i suures pidusaalis kirjandusmuusikaline aktus, kirjanike August Mälgu 85- ja Bernard Kangro 75-aastaste sünnipäevade puhul. Kavalises osas Raimond Kolk kõneles Mälgu ja Kangro osatähtsusest eesti kirjanduses, Lidia Saarman deklameeris Kangro luulet, Helgi Laussen ja Peeter Koger esitasid Kangro ja Mälgu proosaloomingut. Muusika alal oli kaastegev klarnetist Ilmar Oleks, keda saatis Hilja Saarne, laulis Göteborgi Eesti Naiskoor Hilja Ivalo juhatusel.

☆

28. septembril tähistati Göteborgi Eesti Majas Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Päeva aktusega ning Eesti saatust ja nõukogude poliitvangide ebainimlikku olukorda kirjeldavate videofilmide esitamisega. Aktuse eel toimus Göteborgi eesti organisatsioonide esindajate koosolek uue Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Göteborgi toimkonna loomiseks.

☆

Göteborgi Eesti Kooli pere on tublisti suurenenud. Kevadel lõpetasid kuus õpilast, kuid sügisel tuli juurde üksteist uut. Kooli avaaktusel koolijuhataja Aho Rebas tervitas õpilasi ja lastevanemaid, misjärel 3. klassi õpilane Haldur Rohtla esitas luuletuse „Esimene koolipäev“, õpetaja Jaak Reesalu pidas palvuse ja koolijuhataja andis informatsiooni kooli eelseisva 25. juubeli tähistamise kohta. Selles on kavas noortepidu, aktus, ball endistele õpilastele ja õpetajatele.

☆

Eesti Pensionäride Ühing Göteborgis esimene sügishooaja kokkutulekul Valter Murelik kõneles teemal „Kodumaal 1944. a. viimased kaitselahingud Narva ruumis ja Sinimägedes“. Enne ettekannet pidas õp. Jaak Reesalu avapalvuse ja muusikalisi ettekandeid esitas Siivi Ivalo.

☆

Hiljutiste Rootsi parlamendivalimiste eel toimus valimiskoosolek Stokholmi Eesti Majas, kus parteide esindajad olid kõik eestlased. Valimislaudkonnas juhatas diskussiooni Alex Milits, osa võtsid sotsiaaldemokraat Johannes Mihkelson, rahvaerakondlane Andres Käärik ja parempoolne moderaat Peeter Luksep. Laudkonna liikmed esitasid oma erakondade programmid.

☆

Stokholmi Eesti ühing korraldas külaskäigu Stokholmi viinamuuseumi tutvumaks veini ja tugevamate alkoholide ajalooga.

☆

Rootsi Eestlaste Esinduse juhatuse koosolekul esitas abiesimees Vello Ventser ülevaate Esinduse majanduslikust seisust ja tegevusest poolaasta vältel. Vabadusristlemise kuludest on tasutud ristlemislaeva üüriks 25.000 Rootsi krooni (ca $4000), Tribunali kuludeks 12.000, osavõtjate stipendiumeiks 8.400, trükitöödeks ja muudeks materjalideks 8.500 Rootsi krooni. Juhatus arutas Esinduskogu saadiku Andres Küngi asendamatut panust nii vabadusristlemise, Tribunali kui ka massiliselt mõjunud selgitustöös eesti probleemide üle.

☆

Stokholmis suri tuntud rootsi õigusajaloolane prof. Gerhard Hafström, kel oli suuri teeneid ühelt poolt Soome abistamise korraldamisega sõja ajal, teiselt poolt aga eestirootslaste repatrieerimisega.

☆

Göteborgis on loomisel Göteborgi ESTO-tüdrukute võimlemisrühm, kus on teretulnud eesti noored alates 10-st eluaastast. Üleskutses öeldakse, et on aeg hakata ette valmistama ESTO-88 vastu ja ka teisteks üritusteks. Osavõtta soovijad teatagu Koidu Viirile, kuna üleskutse avaldas Maria Rohtla.

Probleemid maa kasutamisega

Harry Rink, Jõgeva Rajooni Täitevkomitee põllumajandusinspektsiooni juhataja ütleb Jõgeva rajooni maa kasutamise kohta, et ei maksa arvata, et kõik oleks korras. Korratusest pole meiegi mail puudust. Lautade, ladude ja hoiuplatside ümber on tihti hektarite viisi maad, mis oleks nagu kõige unustatu igaveseks panipaigaks, kus suve läbi võimutseb umbrohi. On majandeid kus sõnnik uhutakse laudast veega välja mõnda kraavi või jõkke, halvemal juhul aga pinnasesse või koguni põhjavette. See olevat vitsa väärt, sest tegemist on ju mullaviljakuse seisukohalt esmatähtsa vara kõige otsema raiskamisega.

Kuid vaatamata püüdlustele teeb maaparanduses muret, et osa haritavast maast langeb tehtud vigade ja hilisema halva hooldamise tõttu käibest välja. Liigniiskuse tõttu on harimiskõlbmatuks muutunud kümneid hektareid põldu isegi seal, kus melioratsioonitööd lõppesid alles mõne aasta eest. Pole suudetud vältida elementaarseid vigu. Liialt leebelt on maakaitseorganid seni olnud reostusjuhtumeis süüdi olevate isikute selgitamisel ja karistamisel. Kord kipub käest kohalikes maardlates, kus ei peeta kinni kaevandamise eeskirjadest ega jälgita materjali sihipärast kasutamist. Suured alad on rekultiveerimata, põllu- ja metsamajandusele tagastamata. Maa sihipärane ja mõistlik kasutamine on riikliku tähtsusega ülesanne, ütleb rajooni põllumajandusinspektsiooni juhataja, li ades et lätlastelt võivat sel alal eeskuju võtta.

Tiina Taagepera arhitektiks

Tiina Taagepera

Tiina-Kai Taagepera lõpetas juunis California Polytechnic University San Luis Obispo's arhitektina ja siirdub oktoobris aastaks Soome. Tiina kasvas üles Newark'is Delaware'is ja Irvine'is Lõuna-Kalifornias, kus tal on pidev töökoht ühe arhitektuuri-firma disain-osakonnas. Soomes on ta varem veetnud aasta, õppides Lauttasaare keskkoolis. Ta on olnud tegev Los Angelese rahvatantsurühmas ja gaidüksuses, esinedes Eesti Päevadel Stokholmis ja Torontos ning osaledes gaidilaagreis Põhja-Ameerikas ja Rootsis. Oli a. 1983 „Miss Läänerannik“ USA Lääneranniku Eesti Päevadel. On käinud Kotkajärve Metsülikoolis ja Metroos Gotlandil. Oli üks Läänerannniku metsaülikooli mõtte algatajaid ja aitas seda organiseerida (MÜLK 85). Ülikoolis avas Tiina American Institute of Architects raames tehniliste tarvete poe ja oli selle esimeseks juhatajaks. Ülikooli-õpinguiks on ta saanud toetust Eesti Üliõpilaste Toetusfondilt USA-s. Akadeemiliselt kuulub Filiae Patriae'sse.

Toimetusele saadetud kirjandus

USK JA ELU nr. 1 (48) — 1985. Eesti Apostlik-Õigeusu kiriku väljaandes kirjutavad: M. Juhkam „Risti kannatuse ja rõõmu sümboolika“, „Sakkeuse loost“, „Hoosianna Taaveti pojale!“, „Püha suure paastu pikkusest“, L. Tretti „Marta ja Maria“, E. Ruusi „Saatus, patt ja taevariik“, „Tõeline roog ja tõeline jook“, T. Suure „Reisikiri vähetuntud saarelt“, lugeja kirjad, M. Kasanko „Sild üle Soome lahe“, „Eesti vaimulike seas Nestoriks“, „Bulgaarias, Lätis, Taanis, ühe preestri eluteekond“, „Palveid lahkunute eest“, toimetuse juhtkiri „Õndsad on . . .“, Rahvusfondi üleskutse. Lõpuks koguduste elust Austraalias, Torontos ja Vancouveris.

VALGED PÕLLUD nr. 94 — 1985. T.E. Baptisti Koguduse Misjonitoimkonna väljaanne. Kirjutavad: Maire Polashek luuletus „Kevad“, Fred ja Darline Peipmani „Ainuke tee“, A. Ojciuse „Pan-Ameerika evangeelne misjon“, misjonikiri Kaliforniast, William ja Connie misjonikiri, Don Richardsoni jutustus „Rahulaps“ ja „Võidutsev usk“ järjed, lühiteateid Prantsusmaalt, Nepaalist, Indiast, Kashmirist, Lähis-Idast ja misjonipõldude vajadused.

VALGUS nr. 9 — 1985. Evangeelses kuukirjas on avaldatud: H. S-ma tõlge „Hoolitse oma südame viinamäe eest“, J. Malm „Jeesus on ainulaadne“, A. Laur „Püha Kiri ja osadus“, S. Wiggleswort „Elusõna — 1“, E. Kiil „Jumala rajatud alus —2“, R. Swensson „Sa vajad koguduse osadust“, H. M-a „Vaata Jeesusele“, „ „Silla saate“ raadiotöös“ ja „Proovi tänuga“.

VALGUS — 1985. Evangeelses kuukirjas on avaldatud S. Kahu luuletus „Kevadest sügiseni“, A. Lauri „Viljarikas elu“, E. Kiili „Jumala rajatud alus — 3“, S. Wigglesworth „Elusõna — 2“, H. M-a „Nisu või agana usklik“, F. Mangsi „Mida Jeesus mulle tähendab“, H. S-m „Suur ärkamine mustlaste seas“, A. Leesmenti „Vili variseb, kähku tööle!“ ja „Päästev palve“.

Aksel Mark, **Professor Kaarel Liidak.** Tema tööst ja ideoloogiast. Eesti Agronoomide Selts Rootsis. Toimetis nr. 4, Uppsala 1985. Trükki toimetanud Kaarel Vahtras. Sisus eluloolisi andmeid, huvialadest ja iseloomust, Eesti põllumajanduslike juhtide kujunemisest, Kaarel Liidak (1889—1945) ja tema maaideoloogia.

Aidake kedagi õppida inglise keelt kodus

Kui te valdate inglise keelt nii sõnas kui kirjas ja te oleksite valmis kedagi abistama inglise keele õppimisel, siis on Ontario Haridusministeeriumi „Iseseisva Õppimise Keskus“ valmis teid aitama. Meie vastavasisuline inglise keele kursus võimaldab teil abistada kedagi inglise keele õppimisel kodus.

Kursus varustab õpilasi kassettidele salvestatud õppematerjaliga ja teiste õppevahenditega. Lisaks sellele aitab teid ja teie õpilast kvalifitseeritud inglise keele õpetaja vastavate õppeülesannetega ja telefonilise juhendamisega.

Mida me palume teilt on teie abi, sõbralikku õhutamist ja teie aega programmi teostamisel. Mingeid kutselisi tingimusi me ei esita.

Kui te teate kedagi, kes oleks nõus oma aega ohverdama ülaltoodud programmi läbiviimiseks, helistage „Iseseisvale Õppimise Keskusele“ saamaks lähemat informatsiooni numbritel: 965-2657 (Toronto piirkonnas) või 1-800-268-7065.

Ministry of Education
Ontario
Minister, Hon. Sean Conway
Premier, Hon. David Peterson

Johannes Järvalt
B.A.Sc., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Telefon 751-7490

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 10. oktoobril 1985 — Thursday, October 10, 1985

Toronto kanada . . .

(Algus lk. 2)

NDP süüdistab mitmes piirkonnas õpetajaid, et nad rassi ja rahvusse kuuluvuse põhjal suunavad õpilasi nn. madalamate nõuetega õppekavadesse. Nii süüdistatakse õpetajaid, ühiskonda, provintsivalitsust, ignoreerides salajast raporti, millest ilmneb, et mitmete rahvuste lapsed ei ole pea üldse esindatud nn. madalamates õppekavades. Salajasses rapordis tuuakse nimeliselt esile, et eestlased, hiinlased, ukrainlased, sakslased puuduvad sellistes programmides. Nii kasutatakse NDP poliitikat olukorra huvides, kus portugali ja Kariibi saartelt saabunuid ässitatakse valitsuse vastu süüdistades diskrimineerimisega, kuigi olukorra põhjus on hoopis mujal.

Pikaajaliseks ja ehk lõpuks parandamatuks NDP poliitika tulemuseks on koolide politiseerimine. Rakk otsustab, kes saavad koolijuhatajaiks, abijuhatajaiks.

Need omakorda otsustavad kaasa õpetajate palkamisel, tõenäoliselt eelistades oma parteivaatega kandidaate.

NDP manifest nõuab, et hakatakse koolides õpetama ainet nimega „labour relations" (töölissuhted). Eesti keeles see tähendab marksismi mõju töölisliikumises. Varsti võime oodata koolidesse selle aine õpetajaid.

Juba praegu on palgatud NDP liikmeid viisaka palgaga kohtadele, kus neil jääb aega üle parteitööks. Kes teie arvamise kohaselt on koolinõukogu silmis sellele kohale kompetentsemad? Kas võime loota eesti, läti leedu, poola, vene tagapõhjaga õpetajaid nendele kohtadele?

Lõpuks ta tutvustas end kandidaadina, et ta kandideerib teises piirkonnas, kus tema vastaseks on kaks NDP liiget. Ka teistes piirkondades kandideerivad isikud NDP raku välja tõrjumiseks. Eriliselt soovitas ta Al Chumaki esimeses piirkonnas, kes on tugev NDP vastane. Esimeses piirkonnas on üle paarisaja eesti leibkonna ja ta avaldas lotust, et need toetaksid Chumaki. NDP vastased moodustavad oma grupi „Positive Alternative" nime all. Ka K. Meipoom kuulub sellesse gruppi. Ta ütles lõpuks, et vajab kõigi valijate toetust et Toronto koolinõukogusse viia uut vaimu ja demokraatlikumat suhtumist.

Toronto Eesti Maja 25. aastapäeva puhul kingiti igale endisele esimehele Eesti Maja foto. Vasakult praegune esimees Osvald Piil, Elmar Herman, Endel Ott, Nikolai Valge ja Eesti Maja komitee esimees Enn Salurand. Foto: Vaba Eestlane

TEADAANNE

„VABA EESTLASE" kalendri koostamisel on igal aastal olnud suuri raskusi seltskondlikkude organisatsioonide, noorte organisatsioonide, koolide, kirikute jne. aadressidega, mis sageli muutuvad ja kalendrisse satuvad valed aadressid. Selle väärnähte kõrvaldamiseks paluvad kalendri koostajad kõigil nendel eesti institutsioonidel, kes soovivad oma aadresse „VABA EESTLASE" TÄHTRAAMATUS avaldada, saata need „Vaba Eestlase" toimetusele aadressil: Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3. Aadressid palutakse saata hiljemalt 31. OKTOOBRIKS. „Vaba Eestlane" ei vastuta iganenud aadresside osas.

Iisraeli pikaajaline sõda

TEL AVIV — Iisrael on alustanud „pikaajalist sõda" terroristide gruppide vastu, nagu PLO, tegi teatavaks Iisraeli kaitseminister Yitzhak Rabin.

„Aeg on tulnud lüüa neid, kes teevad plaane meie vastu, kes juhivad PLO terroriaktsioone meie vastu," ütles ta intervjuus CBS uudisteprogrammis „Face the Nation".

„Terroristide gruppidel tuleb maksta palju raskemalt nende aktsioonide eest terrori jätkamisel kui seni, me tahame suurendada rünnakuid nende vastu ja neid kahjustada. See on pikaajaline sõda.

Olgu kõik riigid selles piirkonnas teadlikud, et kes iial annab varjupaika terroristile, peab selle eest maksma.

Rabin tegi oma kommentaarid pärast Iisraeli õhurünnakut Tunisile, kus üle 50 tsiviilisiku said surma ja üle saja haavata. Ta ütles, et atakk oli kättemaksuks Küprosel mõrvatud kolme iisraellase eest.

Rabin ütles, et see on mõttetus kui väidetakse, et nende eesmärk Tunisi pommitamisel oli PLO juhi Yasser Arafati surmamine.

See märklaud oli valitud, kuna see oli üks kahest keskusest, kus plaanitsetakse rünnakut Iisraeli vastu.

Teine on Jordaania, mispärast ka Jordaania peatagu terroristide tegevuse oma territooriumil.

Soome orkester külastab Torontot

Tampere Band — 36-liikmeline orkester on külastusmatkal Kanadas ja USA's. Orkester saab 1987. a. sügisel 100-aastaseks, aga teeb oma juubelisõidu veidi varem. Orkester esineb mitmel pool, Torontos on ettenähtud kaks esinemist. 19. okt. All Saints Cultural Centre'is ja järgmisel päeval pealelõunakontsert Earl Haigi kooli aulas, 100 Princess Ave. Tampere Band on Soome vanim ja parimaid asjaarmastajate orkestreid.

Vabandan pr. ja hr. JOHN RENT'i ees valesüüdistuse pärast varguses.

ESTER SARMA

ÜKSIK

On veel kusagil EESTI NAIST, kes oleks huvitatud üksikuks jäänud üle 60 a. vanast mehest. Kena kodu jõe ääres. Mitte suitsetaja. Kirjutada slt. märgusõnaga „Kena kodu".

JAAN ALMER
KATUSETÖÖD
Tel. 293-2128
773-2014
Teeme uusi ja parandame vanu nii lihtsas kui ka suvilates.

TORONTO LINN
Muudatusi jäätmete äraveos
LÕIKUSTÄNUPÜHA
esmaspäeval, 14. oktoobril 1985

Esmaspäeval, 14. oktoobril 1985 EI toimu jäätmete äraviimist.

Normaalne esmaspäevane äraviimine toimub teisipäeval, **15. oktoobril.**

Normaalne teisipäevane äraviimine toimub **kolmapäeval, 16. oktoobril.**

AJALEHTEDE ja suuremate esemete äravedu EI toimu kolmapäeval, 16. oktoobril.

Säilitage oma ajalehed ja suuremad esemed kolmapäeval, 23. oktoobril, toimuvaks kogumiseks.

Pidage meeles: Torontos on 16 klaas- ja metallnõude kogumise depood. Juunikuu jooksul koguti 280 tonni ajalehti, 45 tonni klaasi ja 8 tonni plekktoose. Lähemaks informatsiooniks hel. 947-7742.

R. M. BREMNER, P.Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works

Kinnisvarade ostu ja müügi puhul
(ELUMAJAD, ÄRIRUUMID JA SUVILAD)
Toomas Mankin
Associate Broker
Kontoris 482-5544
Kodus 447-3782
L.S. Snelgrove (1981) Ltd.

KATUSETÖÖD
uued ja parandamine.
Soome ehitajad
Veli Salminen 492-1351
Metro licence 2422

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
Halling 762-9190
Litsents nr. E 1044

VAIPADE & MÖÖBLI PUHASTUS
SEINAST-SEINA JA LAHTISED
ERIK LOKBIK — 447-9834

Aarand Roos
„RÄNDAMAIE"
Luuletuskogu
$6.— + saatekulu 70 c

Parimad autod —
Parim garantii —
Parimad ostud —
BILL KUNNAS
298-7600, kodus 498-8337
Dodge & Chrysler
4963 Sheppard Ave. E. Scarboro

Pine Farms Orchard, King City
PICK YOUR OWN APPLES
INQUIRIES CALL
KING 833-5459, 833-6698

25. AASTAPÄEVA VÄLJAMÜÜK
Head säästuvõimalused!

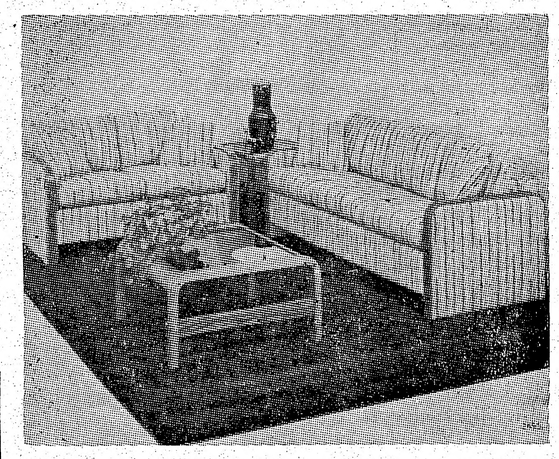

Riiulid, magamistoa-, elutoamööblid, lambid jm.
Suletekid ja tekkide katted jm.
Avatud: esmasp., teisip., neljap., reedel 9—9, kolmap., laup. 9—5
Astuge sisse ja vaadake ringi!
Nolte
SWEDISH FURNITURE HOUSE
475-6016
7500 Woodbine Ave., (½ milli põhjapool Steeles'i)

UDUSULGTEKID!
Alates $89
IDEAALNE KINK

Masterdown
a family tradition

* Udusule ja sule segu
* puuvillane esmaklassiline katteriie.
* pikki sulud sulgede liikumise tõkestamiseks.

VÄLJAMÜÜK
10—30% hinnaalandust
UUDIS! Täisvillased antireumatismi vatitekid, padjad, madratsikatted otse Saksamaalt
Pildil olev on koloniaalstiilis, alates $170.—

MEIE UUENDAME TEIE VANU UDUSULGTEKKE!

4544 DUFFERIN ST. (lõunapool Finchi)	665-8855
2311 BLOOR ST. W. (Windermere)	763-7326
1884 KENNEDY RD. (Ellesmere)	297-0359
1801 DUNDAS ST. E. Kendalwood Plaza, Whitby	571-1933

„Vaba Eestlane" on vabade eestlaste häälekandja.